

AC Spółka Akcyjna
ul. 42 Pułku Piechoty 50, 15-181 Białystok

Sprawozdanie Zarządu
z działalności AC S.A. za 2016 rok

Białystok, marzec 2017

Spis treści

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O SPÓŁCE AC S.A.	3
2. DZIAŁALNOŚĆ AC S.A.	5
2.1. Podstawowe produkty	5
2.2. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia	6
2.3. Strategia Spółki	7
2.4. Czynniki istotne dla rozwoju Spółki	8
2.5. Umowy znaczące dla działalności Spółki, kredyty i pożyczki oraz poręczenia i gwarancje	9
2.6. Powiązania organizacyjne i kapitałowe	9
2.7. Badania i rozwój	9
2.8. Postępowania sądowe	11
3. ŁAD KORPORACYJNY	12
3.1. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego	12
3.2. Prowadzona polityka z zakresu działalności sponsoringowej, charytatywnej i innej o zbliżonym charakterze	14
3.3. System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem	14
3.4. Kapitał zakładowy, akcjonariat i notowania akcji AC S.A.	15
3.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	17
3.6. Zarząd i Rada Nadzorcza AC S.A.	17
3.7. Zasady zmiany statutu	21
3.8. Walne Zgromadzenie	21
3.9. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki	22
3.10. Audytor	22
4. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	23
5. OMÓWIENIE SYTUACJI FINANSOWEJ	28
5.1. Realizacja prognoz wyników	28
5.2. Sytuacja finansowa Spółki i omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych wraz z opisem czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Spółki	28
5.3. Przewidywana sytuacja finansowa, ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz perspektywy rozwoju działalności Spółki	32

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O SPÓŁCE AC S.A.

AC S.A. powstała w wyniku przekształcenia spółki AC Wytwornia Części Samochodowych sp. z o.o. w spółkę akcyjną. Przekształcenie zostało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w dniu 17 grudnia 2007 roku. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Akcje Spółki są notowane na Warszawskiej Gieldzie Papierów Wartościowych od 11 sierpnia 2011 roku na rynku podstawowym w systemie notowań ciągłych.

AC S.A. jest producentem wysokiej jakości systemów instalacji gazowych oraz elektroniki i wiązek elektrycznych do pojazdów i AGD.

Głównym przedmiotem działalności AC S.A. jest:

- produkcja i sprzedaż zestawów i podzespołów samochodowych instalacji gazowych (wyroby własne LPG i CNG),
- produkcja i dystrybucja elektroniki samochodowej i wiązek elektrycznych (wyroby własne automotive),
- dystrybucja części samochodowych (towary – handel).

AC S.A. jest wiodącym w Polsce i liczącym się na świecie producentem i dostawcą wysokiej jakości modułów elektronicznych i mechanicznych samochodowych instalacji gazowych oraz elementów elektroniki i wiązek elektrycznych na potrzeby przemysłu samochodowego, w tym zestawów do haków holowniczych. AC S.A. jest także dystrybutorem części i akcesoriów samochodowych (głównie produkcji włoskiej).

Historia firmy rozpoczęła się w 1986 roku od produkcji podgrzewaczy oleju napędowego do silników diesla. Z biegiem czasu była poszerzana o inne wyroby elektrotechniki samochodowej: przerywacze, przekaźniki, regulatory napięcia, czy też wiązki elektryczne. W połowie lat 90-tych AC podjęła współpracę z niemiecką firmą, dostarczając wiązki elektryczne do haków holowniczych, która stale się rozwija i poszerza o nowe zestawy wiązek z modułem elektronicznym.

W roku 1999 rozpoczęto produkcję elektronicznych systemów sterowania wtryskiem gazu do samochodowych instalacji gazowych na rynek krajowy. Efektem dokonanego wyboru kierunku rozwoju było opracowanie sterowników STAG, które szybko podbiły rynek. Wybrana specjalizacja jest rozwijana do chwili obecnej. O jakości wyrobów Spółki świadczy ponad 50% udział w rynku polskim oraz obecność na ponad 50 rynkach na świecie.

Podstawowe dane finansowe AC S.A. w mln zł:

	2014	2015	2016
Przychody	168,9	166,7	184,9
EBITDA	36,9	41,7	44,5
EBIT	30,4	35,2	37,4
Zysk netto	25,4	28,6	30,2

	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Majątek trwały	68,8	67,8	71,8
Majątek obrotowy	56,4	70,7	59,3
Kapitał własny	97,7	105,2	89,9
Zobowiązania, w tym:	27,6	33,2	41,2
zadłużenie odsetkowe	0	0	6,8
Aktywa / Pasywa	125,3	138,5	131,1

Spółka wchodzi w skład indeksu spółek dywidendowych WIGdiv skupiającym w swoim portfelu firmy regularnie dzielące się zyskiem z akcjonariuszami. Od debiutu giełdowego (sierpień 2011 r.) AC co roku wypłaca dywidendę swoim akcjonariuszom. Łączna wartość wypłaconych dywidend w tym okresie wyniosła 14,08 zł na jedną akcję. Wskaźnik wypłaty dywidendy w 2016 roku wyniósł 85% zysku netto. Ponadto w 2016 r. Spółka dokonała dodatkowej wypłaty na rzecz Akcjonariuszy z zysków z lat ubiegłych zakumulowanych w kapitale zapasowym, w wysokości 2,50 zł na jedną akcję. Dywidenda wypłacona w ostatnich latach przedstawia się następująco:

Rok obrotowy, za który wypłacono dywidendę	Wypłacona dywidenda łącznie (w zł)	Dywidenda na akcję (w zł)	Wskaźnik wypłaty dywidendy	Stopa dywidendy*	Dzień dywidendy	Dzień wypłaty dywidendy
wypłata z zysków z lat ubiegłych	24.228.262,50 zł	2,50 zł	-	-	12.12.2016 r.	28.12.2016 r.
2015	24.228.262,50 zł	2,50 zł	84,7%	6,5%	05.05.2016 r.	19.05.2016 r.
2014	22.204.775 zł	2,30 zł	87,4%	7,3%	07.07.2015 r.	22.07.2015 r.
2013	22.036.645 zł	2,30 zł	82,4%	6,1%	16.06.2014 r.	01.07.2014 r.
2012	20.120.415 zł	2,10 zł	80,3%	6,0%	17.06.2013 r.	02.07.2013 r.
2011	22.498.497 zł	2,38 zł	99,6%	10,9%	13.04.2012 r.	27.04.2012 r.

* wg kursu zamknięcia z dnia odcięcia prawa do dywidendy

W dniu 27 lutego 2017 r. Zarząd AC zarekomendował Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy AC S.A. przeznaczenie części zysku netto za 2016 rok na wypłatę dywidendy w wysokości 2,70 zł na jedną akcję, a pozostałą część zysku na kapitał zapasowy. Rekomendacja Zarządu Spółki zostanie zaopiniowana przez Radę Nadzorczą Spółki. Ostateczną decyzję w przedmiocie podziału zysku netto Spółki za 2016 rok podejmie Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy AC S.A.

AC plasuje się w czołówce firm giełdowych pod względem stopy dywidendy.

2. DZIAŁALNOŚĆ AC S.A.

2.1. Podstawowe produkty

Przychody AC opierają się przede wszystkim na sprzedaży samochodowych instalacji gazowych.

Podstawowe elementy instalacji gazowej to:

- obszar elektroniki: sterownik systemu autogaz, wiązka elektryczna, czujniki i przełączniki i
- obszar mechaniki: reduktor, listwa wtryskowa, wielozawór i zbiornik.

Spółka jest producentem kompletnych systemów instalacji gazowej tzw. front kit, z wyłączeniem zbiornika i montowanego z nim wielozaworu. Dotychczas Spółka osiągnęła bardzo silną pozycję w kraju i na świecie w sterownikach marki STAG – kluczowym elemencie elektroniki każdej instalacji. Uniwersalne oprogramowanie, pozwalające na adaptację do różnych rodzajów silnika, przetwarza odpowiednie sygnały pochodzące z układu benzynowego i steruje ilością gazu, zapewniając prawidłową pracę silnika w każdych warunkach. Spółka posiada w swojej ofercie systemy do samochodów benzynowych z pośrednim i bezpośrednim wtryskiem benzyny oraz do samochodów z silnikiem diesla. AC produkuje także wiązki elektryczne oraz większość elementów elektronicznych konfekcji niezbędnych do montażu instalacji gazowych, a spośród podstawowych elementów mechanicznych instalacji gazowej produkuje własnej konstrukcji listwy wtryskowe LPG/CNG oraz reduktory LPG do 136 KM, 150 KM i do 250 KM, a także reduktor CNG.

Sprzedaż systemów autogaz obejmuje w szczególności:

- sekwencyjne systemy wtrysku gazu pod marką STAG, których udział w strukturze asortymentowej sprzedaży wynosi w 2016 r. 76%, jako nowsze rozwiązania technologiczne są to wyroby bardziej rentowne niż systemy podciśnieniowe. Sprzedawane są w różnych konfiguracjach: w zestawach elektroniki lub w tzw. minikitach AC (wraz z modułem mechanicznym: reduktor i listwa wtryskowa). Ich sprzedaż w raportowanym okresie zwiększyła się w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego o ponad 7%;
- podciśnieniowe systemy LPG (zasysają gaz bez ingerencji w sterownik), które jako starsze rozwiązanie technologiczne stopniowo wychodzą z zastosowania;
- towary, w skład których wchodzi m.in. części i akcesoria motoryzacyjne oraz komponenty mechaniczne instalacji gazowych których spółka nie jest producentem. Ich sprzedaż wzrosła w 2016 r. o 4,2 mln zł głównie w związku ze zmianą sposobu kompletowania elementów mechanicznych instalacji gazowej, których Spółka nie jest producentem. Wcześniej były składnikiem minikitu i były prezentowane w pozycji sekwencyjnych systemów wtrysku gazu, w raportowanym okresie były sprzedawane jako odrębne pozycje.

Eksport zestawów do haków holowniczych (wiązki wraz z towarzyszącymi im modułami elektronicznymi), produkowanych dla niemieckiej spółki, wraz z rozszerzeniem oferowanego asortymentu, zwiększeniem przez partnera terytorium sprzedaży na kolejne kraje Europy Zachodniej wzrósł w 2016 r. w stosunku do roku ubiegłego o 12,6%.

Asortymentowa struktura sprzedaży AC [tys. zł]

Rodzaj	2015	2016	dynamika 2016/2015	struktura 2015	struktura 2016
Sekwencyjne systemy wtrysku gazu	130 690	140 165	107,2%	78,4%	75,8%
Podciśnieniowe systemy LPG	4 812	5 127	106,5%	2,9%	2,8%
Zestawy do haków holowniczych	16 430	18 497	112,6%	9,8%	10,0%
Pozostałe wyroby	785	2 423	308,7%	0,5%	1,3%
Usługi	1 895	2 311	122,0%	1,1%	1,2%
Towary i materiały	12 120	16 368	135,0%	7,3%	8,9%
Razem	166 732	184 891	110,9%	100,0%	100,0%

Ze względu na bardzo liczne i różnorodne konfiguracje sprzedawanych wyrobów podawanie ilości wyrobów w poszczególnych grupach asortymentowych nie obrazowałoby w sposób wiarygodny struktury i zmian zachodzących w sprzedaży produktów. Stąd też powyżej podano wartościową strukturę asortymentową sprzedaży.

2.2. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia

Dzięki wysokiej jakości i niezawodności, nasze produkty z coraz większym powodzeniem sprzedajemy nie tylko w Polsce, ale także i na rynkach zagranicznych. Udział sprzedaży eksportowej wyraźnie wzrósł w 2016 r. o 15,3%. Najwyższą wartość sprzedaży Spółka realizuje w Europie (wliczając Rosję), zaś najwyższą dynamikę Spółka osiągnęła w raportowanym okresie w Ameryce Łacińskiej i liczy na dalszy wzrost udziału tego kierunku eksportowego w sprzedaży.

W 2016 r., sprzedaż do dystrybutorów polskich stanowiła 39,4% udziału w strukturze sprzedaży przy 4,8% dynamice obrotu. Sprzyjała temu korzystna relacja cen autogazu i paliw konwencjonalnych oraz istotny wzrost importu samochodów używanych do Polski.

Geograficzna struktura sprzedaży AC [tys. zł]

Kierunek	2015	2016	dynamika 2016/2015	struktura 2015	struktura 2016
Polska	69 517	72 832	104,8%	41,7%	39,4%
Eksport	97 215	112 059	115,3%	58,3%	60,6%
Razem	166 732	184 891	110,9%	100,0%	100,0%

w tym:

Kierunek	2015	2016	dynamika 2016/2015	struktura 2015	struktura 2016
Europa bez PL	68 432	78 845	115,2%	70,4%	70,4%
<i>w tym UE</i>	27 745	31 614	113,9%	28,5%	28,2%
Azja i Ocenia	23 889	25 689	107,5%	24,6%	22,9%
Ameryki	4 894	7 525	153,8%	5,0%	6,7%
Razem	97 215	112 059	115,3%	100,0%	100,0%

Sprzedaż wyrobów i towarów handlowych prowadzona jest przede wszystkim za pośrednictwem dystrybutorów części i podzespołów samochodowych.

W przypadku samochodowych instalacji gazowych i elementów składowych do takich instalacji, w większości przypadków pośrednicy oferują je następnie warsztatom montującym. W Polsce jest to kilkudziesięciu odbiorców – zarówno niewyspecjalizowanych dystrybutorów części i podzespołów samochodowych, jak i specjalistycznych przedsiębiorstw zajmujących się dystrybucją, montażem i serwisem samochodowych instalacji gazowych oraz ich podzespołów. Na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców oraz informacji rynkowych szacujemy iż udział Spółki w rynku polskim przekroczył 50%. Na potrzeby rynku krajowego i zagranicznego funkcjonuje sieć Doradców Techniczno-Handlowych, do których zadań należy monitorowanie rynku, w tym współpraca z siecią dystrybutorów w zakresie możliwości pozyskania nowych klientów, pomoc techniczna oraz szkolenie pracowników dystrybutorów i warsztatów. Sprzedaż zagraniczna prowadzona jest w oparciu o umowy z lokalnymi, sprawnymi dystrybutorami, którzy dobrze znają lokalny rynek. Obecnie Spółka dociera ze swoją ofertą do ponad 50 krajów.

Prowadzony jest także program współpracy dla warsztatów montażowych w Polsce, oferując trzy kategorie kooperacji i wsparcia marketingowego przez AC: autoryzowane serwisy STAG, warsztaty rekomendowane oraz

warsztaty z homologacją AC. Działanie to jest ukierunkowane na ustabilizowanie krajowej struktury odbiorców, a z drugiej strony także na budowanie asocjacji jakości z markami STAG i AC wśród klientów końcowych poprzez monitorowanie fachowego przygotowania i profesjonalizmu usług świadczonych przez warsztaty montażowe. Natomiast dystrybucja hurtowa pozostałych produktów dla przemysłu motoryzacyjnego, nadzorowana przez wydelegowanych przedstawicieli handlowych, prowadzona jest w formie sprzedaży: wyrobów gotowych bezpośrednio do producentów z branży motoryzacyjnej, do dystrybutorów, wyrobów na zlecenie firm zewnętrznych (np. zestawy do haków holowniczych).

Co do istoty, Spółka realizuje swoją sprzedaż poprzez stałych partnerów handlowych.

Duża dywersyfikacja odbiorców uniezależnia od któregośkolwiek partnera handlowego w Polsce, z kolei coraz większa liczba rynków zagranicznych, na których prowadzona jest sprzedaż, zmniejsza uzależnienie od któregośkolwiek z kierunków eksportowych. W 2016 roku, na pierwszych dziesięciu największych odbiorców AC przypadło 65,2% sprzedaży. Wśród kierunków eksportowych największe wartości sprzedaży zostały odnotowane w Europie. W 2016 roku sprzedaż powyżej 100 tys. zł została zrealizowana do 35 krajów, a pośród nich do 15 na kwotę powyżej 1 mln zł. Spółka zrealizowała w raportowanym okresie sprzedaż powyżej 10% na podstawie ramowych umów dystrybucyjnych z następującymi firmami: firmą Auto Gas Global Trading z Ukrainy (11,7% udziału w sprzedaży) oraz firmą Rameder Anhängerkupplungen & Autoteile GmbH (10 % udziału w sprzedaży). Nie istnieją żadne formalne powiązania między stronami umów.

Źródła zaopatrzenia

Towary i materiały do produkcji kupujemy zarówno u krajowych jak i zagranicznych dostawców. Sprzyja to naturalnemu równoważeniu pozycji walutowej spółki w związku ze sprzedażą eksportową.

Geograficzna struktura zaopatrzenia AC [%]

Kierunek zaopatrzenia	2015	2016
Kraj	41,8%	45,8%
Zagranica	58,2%	54,2%
Razem	100,0%	100,0%

Asortymentowa struktura zaopatrzenia AC [%]

Asortyment	2015	2016
Podzespoły i komponenty samochodowej instalacji gazowej	19,9%	19,3%
Elementy elektroniczne, przewody, wiązki i złącza elektryczne	56,1%	53,4%
Wyroby metalowe, z tektury, papieru i tworzyw sztucznych	17,7%	21,0%
Towary handlowe	3,9%	3,6%
Pozostałe	2,4%	2,7%
Razem	100,0%	100,0%

Polityka zaopatrzeniowa Spółki sprowadza się z jednej strony do dywersyfikowania dostawców w celu uniezależnienia się od któregośkolwiek z nich, a z drugiej strony do ograniczania liczby dostawców w celu optymalizacji kosztów zaopatrzenia i negocjowania korzystnych cen w związku z dużymi zamówieniami. W 2016 roku, na pierwszych dziesięciu największych dostawców przypadło 57,1% wartości naszych zakupów, prawie wszystkie zamówienia zrealizowaliśmy we współpracy ze stałymi kooperantami. Obroty z żadnym z dostawców nie przekroczyły 10% wartości sprzedaży ogółem.

2.3. Strategia Spółki

W związku z obserwowanymi na świecie wyraźnymi ekonomicznymi i ekologicznymi korzyściami z użytkowania samochodów napędzanych LPG i CNG, szybkim wzrostem liczby takich samochodów oraz względnie większymi rezerwami złóż gazu ziemnego niż ropy naftowej, co potwierdza bardzo obiecujące perspektywy rozwoju rynku samochodowych instalacji gazowych, Spółka realizuje strategię opartą przede wszystkim na rozwoju tego

obszaru działalności dzięki:

- zwiększaniu wartości sprzedaży na rynkach, na których jest już obecna,
- wchodzeniu na nowe zagraniczne rynki zbytu,
- stałemu unowocześnianiu i poszerzaniu portfela produktowego,
- wdrażaniu własnej produkcji podzespołów modułu mechanicznego instalacji gazowej (uniezależnianie się od dostawców specyficznych komponentów i przygotowanie kompletnego systemu autogaz pochodzącego z własnych zakładów),
- dostosowywanie zdolności produkcyjnych do możliwości sprzedażowych.

Opracowana strategia AC kładzie nacisk na rozwój produktu i opanowanie rynków sprzedaży tak, by maksymalnie wykorzystać rysujący się przed Spółką potencjał zysków.

Jako producent, Spółka koncentruje się zatem na następujących celach:

- wprowadzenie na rynek własnej, kompletnej instalacji gazowej o wysokiej jakości użytkowej z zastosowaniem produkowanych we własnym zakresie najważniejszych elementów instalacji gazowej,
- osiągnięcie kompatybilności własnych instalacji gazowych ze wszystkimi powszechnie stosowanymi rozwiązaniami silnikowymi, co ułatwiają przeprowadzone inwestycje w budowę Centrum Badawczo – Rozwojowego oraz doposażenie procesów produkcyjnych, narzędziowni i laboratorium,
- przygotowanie się do ekspansji eksportowej poprzez dostosowanie produktu do warunków i potrzeb klientów na rynkach eksportowych,
- ciągłe doskonalenie produktu, m.in. zwiększenie kosztowej efektywności eksploatacyjnej wytwarzanych przez nas instalacji gazowych (poprzez zmniejszanie kosztów wytworzenia, wdrożenie rozwiązań zmniejszających zużycie autogazu i zwiększających żywotność silnika, a także wydłużających sprawność działania komponentów instalacji) oraz czystości spalania LPG i CNG,
- nawiązanie współpracy z producentami i dilerami pojazdów z silnikami spalinowymi w celu montażu naszych instalacji w nowych samochodach.

W obszarze handlowym, za najważniejsze elementy strategii Spółka uznaje:

- utrzymanie lub zdobycie pozycji lidera albo co najmniej silnej obecności na wszystkich perspektywicznych oraz zaawansowanych rynkach zagranicznych,
- atrakcyjne plasowanie cenowe produktu optymalnie łączące wysoką jakość z dobrą ceną (z jednej strony stały monitoring rynku, a z drugiej strony poszukiwanie przez dział badawczo-rozwojowy efektywniejszych kosztowo rozwiązań produkcyjnych bez utraty pożądaných właściwości eksploatacyjnych),
- intensyfikację działań marketingowych – wzmocnienie wizerunku marki, przygotowanie programów lojalnościowych, rozszerzenie opieki technicznej dla warsztatów montujących i serwisujących instalacje oraz rozwój sieci Autoryzowanych Serwisów i Rekomendowanych Warsztatów Serwisowych pod marką STAG,
- organizowanie sieci powiązań różnych grup klientów/kanalów dystrybucji produkowanych wyrobów.

Jako firma specjalizująca się dotychczas w instalacjach autogazowych, za kierunek uzupełniający traktuje wykorzystywanie nadarżających się okazji do rentownej produkcji oraz sprzedaży produktów i towarów, w zakresie których posiada wiedzę i potencjał handlowy lub produkcyjny – pod warunkiem, że nie będzie to hamowało intensywnych działań firmy w obrębie podstawowych specjalizacji. W szczególności zamierza intensywnie rozwijać współpracę z niemiecką firmą, która wykorzystuje produkowane przez AC zestawy elektryczne w hakach holowniczych sprzedawanych w Niemczech i innych krajach Europy Zachodniej oraz obszar produkcji wiązek elektrycznych na potrzeby przemysłu motoryzacyjnego i AGD.

2.4. Czynniki istotne dla rozwoju Spółki

Istnieje szereg czynników, które mogą wywrzeć wpływ na działalność operacyjną AC S.A. w najbliższym okresie. Są one na bieżąco monitorowane.

Za kluczowe uznawane są następujące czynniki:

- kształtowanie się otoczenia makroekonomicznego, w szczególności w zakresie: cen ropy naftowej i relacji cen paliw konwencjonalnych w stosunku do autogazu na poszczególnych rynkach działania, w

tym utrzymanie korzystnych warunków na rynku krajowym i poprawa w szczególności na rynkach azjatyckich, poziomu kursów walut, aktywności konsumentów i konkurentów, cen surowców produkcyjnych oraz polityki fiskalnej wobec autogazu na istotnych dla spółki rynkach,

- ceny autogazu LPG i CNG na poszczególnych rynkach i ich różnicę w stosunku do paliw tradycyjnych,
- konflikt polityczny i problemy gospodarcze na Wschodzie, osłabienie lokalnych walut wobec EUR i USD,
- kształtowanie się popytu na wyroby Spółki na rynkach, na których AC działa,
- poziom konkurencji na ważnych rynkach dla Spółki,
- poziom nasycenia infrastrukturą stacji paliwowych o możliwość tankowania LPG/CNG oraz liczby warsztatów wykonujących usługę montażu instalacji LPG/CNG w państwach będących obecnymi lub potencjalnymi rynkami zbytu;
- tendencje w zakresie zmian technologii napędzania pojazdów;
- sprawną komercjalizację nowych wyrobów spółki w zakresie elektroniki i mechaniki,
- inwestycje sprzedażowe w umocnienie pozycji rynkowej Spółki oraz świadomości marki STAG na rynku,
- poprawę efektywności kosztowej,
- realizację rozpoczętych projektów badawczo – rozwojowych nad nowymi produktami oraz przygotowanie ich procesów produkcyjnych.

2.5. Umowy znaczące dla działalności Spółki, kredyty i pożyczki oraz poręczenia i gwarancje

Spółka nie zawierała w raportowanym okresie umów znaczących dla jej działalności, w tym umów współpracy lub kooperacji.

Spółce nie są znane, znaczące dla jej działalności, umowy zawarte pomiędzy Akcjonariuszami.

W 2016 r. Spółka zawarła umowę ubezpieczenia z TUIR Allianz Polska S.A., której przedmiotem jest ubezpieczenie majątku przedsiębiorstwa, mienia w transporcie, a także ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej z rozszerzeniem za produkt, w tym w związku z posiadaniem mieniem wykorzystywanym w tej działalności. Umowa została zawarta na czas określony, obejmujący okres 2017 r.

Spółka nie zaciągała, ani nie wypowiadała w raportowanym okresie umów dotyczących kredytów i pożyczek, jak również nie udzielała pożyczek.

Spółka nie udzielała, ani nie otrzymała poręczeń w raportowanym okresie. Spółka udzieliła gwarancji bankowej na kwotę 50.000 EUR tytułem zabezpieczenia zobowiązań wynikających ze złożonej oferty handlowej. W 2016 r. umowa gwarancji została rozwiązana.

2.6. Powiązania organizacyjne i kapitałowe

AC posiada 99,77% akcji w założonej w lutym 2014 r. spółce AC.STAG S.A.C. w Limie (Peru). Spółka ta prowadzi działalność operacyjną polegającą na dystrybucji wyrobów AC na terenie Peru.

Spółka posiada również 83,75% udziałów w spółce Auto Team Service sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku mającej na celu zbudowanie wspólnej sieci powiązań między AC i warsztatami oraz poszerzenie zakresu usług oferowanych przez warsztaty. Spółka została zarejestrowana w styczniu 2015 r.

W marcu 2016 r. AC objęła 90% udziałów w nowoutworzonej spółce AC Italy s.r.l. w Thiene (Włochy). Główny cel działania „AC Italy” to sprzedaż wyrobów AC oraz działalność badawczo – rozwojowa.

Ze względu na nieistotne parametry finansowe spółki te nie podlegały konsolidacji w sprawozdaniu finansowym.

Spółka i jednostki od niej zależne, nie zawierały w raportowanym okresie transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe. Szczegółowe informacje na temat transakcji z jednostkami powiązanymi podane są w sprawozdaniu finansowym w nocie 45.

2.7. Badania i rozwój

Spółka prowadzi działalność na konkurencyjnym, stymulowanym innowacjami technologicznymi rynku motoryzacyjnym, stąd też niezbędne jest prowadzenie własnej działalności badawczo – rozwojowej. O

innowacyjność wyrobów AC dba wysoko wykwalifikowany i doświadczony zespół ok. 50 inżynierów z dziedziny elektroniki, automatyki, mechaniki i informatyki. Dzięki nim systematycznie wprowadzamy na rynek nowe wyroby o innowacyjnych rozwiązaniach technologicznych. Obecnie znajdujemy się w gronie światowych liderów w dziedzinie nowoczesnych technologii i wytwarzania zaawansowanych technicznie produktów na rynek autogazu. Wdrażane przez Spółkę urządzenia, spełniają światowe standardy w zakresie jakości i bezpieczeństwa potwierdzone przez międzynarodowe instytucje homologujące, są zgodne z obowiązującymi normami technicznymi i ochrony środowiska. Każdego roku w Pionie Badań i Rozwoju prowadzonych jest kilkadziesiąt projektów badawczo - rozwojowych, z czego zdecydowana większość trafia do seryjnej produkcji i sprzedaży i znajduje uznanie nie tylko na rynku krajowym ale też na ponad 50 rynkach świata.

Nasza strategia badawczo-rozwojowa od początku działalności oparta jest na dążeniu do tego, by nasze produkty zawsze kojarzyły się z nowoczesnymi rozwiązaniami inżynierskimi, których sprawność, funkcjonalność i niezawodność służą naszym klientom. Prace badawczo-rozwojowe, prowadzone przez naszą Spółkę, mają również na celu udoskonalanie aktualnie produkowanych wyrobów, dostosowywanie ich do zmian zachodzących w konstrukcjach samochodów oraz konstruowanie nowych produktów, dzięki którym możemy utrzymywać się w gronie liderów rynku.

Prace badawczo-rozwojowe w naszej Spółce realizowane są od stycznia 2012 r. w nowoczesnym wyposażonym Centrum Badawczo – Rozwojowym, na którego budowę i wyposażenie otrzymaliśmy dofinansowanie z funduszy unijnych.

Działy techniczne zajmują się w szczególności:

- konstruowaniem podzespołów i urządzeń elektronicznych, wiązek elektrycznych oraz komponentów mechanicznych, wchodzących w skład produkowanych wyrobów,
- wykonywaniem prac badawczo-rozwojowych związanych z konstruowanymi urządzeniami w celu dokładnego poznania, zbadania i zasymulowania zjawisk zachodzących w projektowanych urządzeniach w ich docelowym środowisku użytkowania,
- konstruowaniem narzędzi, oprzyrządowania i stanowisk kontrolno-badawczych do automatyzacji, testowania i kontroli jakości wykorzystywanych w procesie konstrukcji i produkcji wyrobów,
- opracowywaniem dokumentacji technicznej wyrobu potrzebnej do jego produkcji i użytkowania,
- tworzeniem oprogramowania diagnostycznego służącego do wizualizacji i konfiguracji parametrów produkowanych wyrobów według indywidualnych potrzeb docelowego użytkownika,
- utrzymaniem i modernizacją wyrobów wdrożonych do produkcji,
- bieżącą analizą trendów rynkowych i rozwiązań konkurencyjnych,
- uzyskaniem certyfikatów i homologacji umożliwiających sprzedaż produkowanych wyrobów.

W 2016 r. nakłady na działalność badawczo – rozwojową, w tym wytworzenie form, narzędzi i testerów wyniosły 5,96 mln, co stanowi 3,2% obrotów Spółki. Na koszty prowadzonych prac badawczo-rozwojowych w największym stopniu wpływają wynagrodzenia pracowników oraz koszty utrzymania infrastruktury oraz materiałów i podzespołów wykorzystywanych w trakcie badań.

Prace działów konstrukcyjnych w 2016 r. w głównym stopniu koncentrowały się wokół następujących wyrobów:

- Nowe wersje oraz rozbudowa funkcjonalności mikroprocesorowych sterowników sekwencyjnego wtrysku gazu pod marką STAG, w tym: do silników z pośrednim wtryskiem benzyny, do silników z bezpośrednim wtryskiem benzyny, w technologii dotrysku gazu do silników diesla,
- Nowe wersje oraz automatyzacja produkcji komponentów mechanicznych instalacji autogaz, w tym: reduktory ciśnienia LPG, reduktor ciśnienia CNG, listwy wtryskowe LPG/CNG, wtryskiwacz sekcyjny LPG/CNG,
- Nowe zestawy haków holowniczych,
- Nowe dedykowane emulatory do zastosowań w motoryzacji,
- System do silników z bezpośrednim wtryskiem benzyny z wykorzystaniem fazy ciekłej gazu,
- Rozwój modułu STAG - Tuning,
- Automatyzacja produkcji zintegrowanych systemów pomiarowych ciśnienia i temperatury,
- Zwiększenie potencjału badawczego Centrum Badań i Rozwoju,
- Rozwój wariatora kąta wyprzedzenia zapłonu,
- Opracowanie filtra odstożnikowego,

- Rozbudowa aplikacji mobilnych,
- Opracowanie zestawu usług serwerowych i klienckich,
- Rozwój systemów komunikacji bezprzewodowej,
- Nowe elementy instalacji, takie jak: dotykowy/pojemnościowy przełącznik benzyna/gaz i wodoodporny wskaźnik poziomu gazu,
- Moduł telemetryczny GSM,
- Wiązki elektryczne do motoryzacji i przemysłu AGD.

2.8. Postępowania sądowe

W raportowanym okresie AC S.A. nie była i nie jest aktualnie stroną postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Spółki lub jednostki od niej zależnej, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

3. ŁAD KORPORACYJNY

3.1. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

AC S.A. przyjęła do stosowania w 2016 r. zasady ładu korporacyjnego, zawarte w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” przyjętym w dniu 13 października 2015 r. przez Radę Nadzorczą Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie uchwałą nr 26/1413/2015. Tekst zasad ładu korporacyjnego jest publicznie dostępny na stronie internetowej www.corp-gov.gpw.pl, która jest oficjalną stroną Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie poświęconą zagadnieniom ładu korporacyjnego spółek notowanych.

AC jako spółka notowana na GPW przestrzegała w 2016 r. zasad ładu korporacyjnego zawartych w powyższym dokumencie, za wyjątkiem:

- **Rekomendacji IV.R.2.** „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:
  - 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
  - 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
  - 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania rekomendacji: Zgodnie z art. 406(5) k.s.h., udział w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie ma charakteru obowiązkowego, zaś Statut AC S.A. nie przewiduje takiej możliwości. W opinii Emitenta, Statut Spółki, przepisy k.s.h. oraz obowiązujący w Spółce Regulamin Walnego Zgromadzenia regulują przebieg i udział w Walnych Zgromadzeniach w sposób kompleksowy i w pełni wystarczający. Emitent na chwilę obecną nie przewiduje prowadzenia obrad Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W ocenie Zarządu Emitenta, wprowadzenie możliwości udziału w Walnych Zgromadzeniach we wskazanej formie nie jest jeszcze dostatecznie rozpowszechnione i przetestowane, a tym samym niesie za sobą liczne ryzyka natury organizacyjno-technicznej mogące mieć istotny wpływ na przebieg Walnego Zgromadzenia, np. związane z identyfikacją Akcjonariuszy. Jednocześnie Zarząd Emitenta nie wyklucza możliwości wprowadzenia tego rodzaju zmian w przyszłości, jeżeli taka będzie wola Akcjonariuszy Spółki.

- **Zasady I.Z.1.3.** „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Zarząd Emitenta jest wieloosobowy i sprawuje swoje funkcje kolegialnie. Stosownie do postanowień Statutu i Regulaminu Zarządu, zasada kolegialności stanowi jedną z podstawowych zasad jego działania. W związku z powyższym, brak jest wyraźnego formalnego podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy poszczególnych członków Zarządu.

- **Zasady I.Z.1.19.** „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa pytania akcjonariuszy skierowane do zarządu w trybie art. 428 § 1 lub § 6 Kodeksu spółek handlowych, wraz z odpowiedziami zarządu na zadane pytania, bądź też szczegółowe wskazanie przyczyn nieudzielenia odpowiedzi, zgodnie z zasadą IV.Z.13.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: W Spółce nie jest prowadzony szczegółowy zapis przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia, zawierający wszystkie wypowiedzi jego uczestników i zadawane przez nich pytania. O umieszczeniu poszczególnych kwestii w protokołach Walnego Zgromadzenia decyduje ich przewodniczący, kierując się przepisami prawa, wagą danej sprawy oraz uzasadnionymi żądaniem Akcjonariuszy. Realizacja tej zasady nastąpi zgodnie z postanowieniem art. 428 k.s.h.,

ze szczególnym uwzględnieniem § 3 i 4 tego artykułu, oraz § 5 i 6 w związku z § 38 ust. 1 pkt 12 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, czyli pytania wraz z odpowiedziami zostaną umieszczone na stronie internetowej Spółki niezwłocznie po spełnieniu warunków określonych w przytoczonych przepisach.

- **Zasady I.Z.1.20.** „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Emitent prowadzi przejrzystą i efektywną politykę informacyjną zapewniającą odpowiednią komunikację z Inwestorami i Analitykami z wykorzystaniem tradycyjnych metod. Uchwały podjęte na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy są niezwłocznie publikowane przez Emitenta w postaci raportów bieżących oraz zamieszczane na jego stronie internetowej. W ocenie Emitenta, wykonywanie obowiązków informacyjnych dotyczących Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zapewnia Akcjonariuszom dostęp do wszystkich istotnych informacji w sposób kompleksowy i w pełni wystarczający. Jednocześnie, Emitent nie wyklucza w przyszłości rejestrowania przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia i upubliczniania ich zapisu na stronie internetowej Spółki w formie audio lub wideo, przy czym obecnie Spółce nie zostały zgłoszone oczekiwania Akcjonariuszy w tym zakresie.

- **Zasady II.Z.1.** „Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Zarząd Emitenta jest wieloosobowy i sprawuje swoje funkcje kolegalnie. Stosownie do postanowień Statutu i Regulaminu Zarządu, zasada kolegalności stanowi jedną z podstawowych zasad jego działania. W związku z powyższym, brak jest wyraźnego formalnego podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy poszczególnymi członkami Zarządu..

- **Zasady II.Z.3.** „Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Rada Nadzorcza Emitenta składa się z 5 członków, w tym jeden członek Rady Nadzorczej jest członkiem spełniającym kryteria niezależności. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, kierując się dobrem Emitenta i jego Akcjonariuszy. Obecny skład Rady Nadzorczej wola Akcjonariuszy funkcjonuje już od 2010 roku. Ponadto należy podkreślić, iż zgodnie ze Statutem Emitenta, każdy Akcjonariusz może zgłaszać Zarządowi na piśmie kandydatów na członka niezależnego Rady Nadzorczej. Dotychczas wnioski o powołanie dodatkowego członka niezależnego do Emitenta nie wpłynęły.

- **Zasady II.Z.7.** „W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: W Spółce obecnie funkcję komitetu audytu pełni Rada Nadzorcza. W związku z powyższym, Emitent nie stosuje wskazanych przepisów w pełnym zakresie.

- **Zasady III.Z.3.** „W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Emitent ze względu na rozmiar prowadzonej działalności, nie wyodrębnia w swojej strukturze odrębnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, dlatego też stosowanie wskazanej zasady jest ograniczone.

- **Zasady V.Z.6.** „Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w

spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Emitent aktualnie nie posiada przyjętych sformalizowanych regulacji wewnętrznych określających kryteria okoliczności, w których może dojść w Spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia, z uwzględnieniem między innymi sposobów zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasad wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów. Emitent rozważył możliwość wdrożenia odpowiednich regulacji wewnętrznych w przyszłości.

– **Zasady VI.Z.4.** „Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.”

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Emitent stosuje powyższą zasadę w ograniczonym zakresie. W raporcie rocznym Emitent przekazuje do publicznej wiadomości wymagane przepisami prawa informacje dotyczące wynagrodzeń członków organów Emitenta. Spółka traktuje stosowaną politykę wynagrodzeń jako część tajemnicy przedsiębiorstwa.

3.2. Prowadzona polityka z zakresu działalności sponsoringowej, charytatywnej i innej o zbliżonym charakterze.

Prowadzona przez Spółkę działalność sponsoringowa, charytatywna i inna o zbliżonym charakterze ma głównie zasięg lokalny i jest nakierowana na wspieranie inicjatyw związanych z najbliższym otoczeniem Spółki. W ramach prowadzonej w tym zakresie polityki Spółka wspomaga przedsięwzięcia związane z branżą motoryzacyjną, wydarzeniami sportowymi i kulturalnymi oraz mające na celu pomoc osobom niepełnosprawnym. Wspierając takie inicjatywy Spółka każdorazowo ma na względzie zapewnienie promocji marki Spółki i jej produktów, dbając aby taka działalność przynosiła Spółce marketingowy ekwiwalent.

3.3. System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem

Proces przygotowywania sprawozdań finansowych jest realizowany bezpośrednio przez dział rachunkowości na czele którego stoi Główna Księgowa posiadająca niezbędną wiedzę i doświadczenie potrzebne do prawidłowego sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Proces sporządzania sprawozdań finansowych z ramienia Zarządu nadzoruje Prezes Zarządu posiadająca uprawnienia biegłego rewidenta.

System kontroli wewnętrznej Spółki i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych prowadzony jest poprzez:

- kontrolę stosowania przyjętej w Spółce polityki rachunkowości zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami – ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz regulacjami rynku kapitałowego,
- systematyczną analizę zmian w przepisach z zakresu sporządzania sprawozdań finansowych, przygotowywanie się do tych zmian i aktualizowanie pod tym kątem wewnętrznych regulacji,
- stosowanie procedur ewidencji księgowej oraz kontrolę ich przestrzegania,

- oparcie szacunków na najlepszej wiedzy Zarządu, dokonywanie części szacunków przy wykorzystaniu pomocy niezależnych doradców (np. licencjonowanych aktuariuszów lub rzeczoznawców majątkowych),
- używanie w Spółce zintegrowanego systemu IT zapewniającego integrację danych,
- procedury autoryzacji i opiniowania sprawozdań finansowych przed publikacją przez Zarząd i Radę Nadzorczą,
- przegląd przez niezależnego, wybranego przez Radę Nadzorczą, audytora sprawozdań finansowych za półrocze oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych.

Czynności kontrolne w Spółce podejmowane są na bieżąco przez wszystkich pracowników w obszarze powierzonych im obowiązków i odpowiedzialności, kontrola funkcjonalna jest realizowana przez osoby na stanowiskach kierowniczych w ramach sprawowania nadzoru.

Sprawozdanie finansowe za półrocze podlega przeglądowi audytora, zaś sprawozdanie roczne podlega pełnemu badaniu. Odzwierciedleniem skuteczności stosowanych procedur kontroli i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Spółki jest wysoka jakość tych sprawozdań, której potwierdzeniem są opinie bez zastrzeżeń wydawane przez biegłych rewidentów z badania niniejszych sprawozdań finansowych.

Zarząd Spółki oraz Rada Nadzorcza są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w przepisach prawa. Wyboru audytora dokonuje Rada Nadzorcza. Dokonuje ona także oceny sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny.

3.4. Kapitał zakładowy, akcjonariat i notowania akcji AC S.A.

Akcje AC S.A. notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w systemie notowań ciągłych. Kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 2 422 826,25 zł i dzielił się na 9 691 305 akcji serii A, B i C o wartości nominalnej 0,25 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Nie istnieją jakiegokolwiek ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu. Brak jest posiadaczy papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne. Zarówno na dzień bilansowy jak i na dzień publikacji niniejszego raportu stan posiadania akcji AC S.A. przedstawia się następująco*:

Akcjonariusz	Liczba akcji/ liczba głosów na dzień przekazania raportu	Udział w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na dzień przekazania raportu
WIM sp. z o.o.	757.799	7,82%
WASKULIT FIZ	707.151	7,30%
Dariusz Kowalczyk	600.000	6,19%
PKO BP Bankowy OFE i PKO Dobrowolny FE	904.820	9,34%
Nationale-Nederlanden OFE	518.304	5,35%
Pozostali akcjonariusze	6.203.231	64,00%
Razem	9.691.305	100,00%

* Według uzyskanych ostatnio potwierżeń, a w odniesieniu do Nationale-Nederlanden OFE i PKO BP Bankowy OFE i PKO Dobrowolny FE na podstawie danych wskazanych w Informacjach o Rocznych Strukturach Aktywów opublikowanych na ich stronach internetowych

Akcje AC S.A. będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Zarząd

Akcjonariusz	Liczba akcji/ liczba głosów na dzień przekazania raportu	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na dzień przekazania raportu
Katarzyna Rutkowska	121.360	30.340 zł	1,25%
Piotr Marcinkowski	22.160	5.540 zł	0,23%

Członkowie Zarządu nie posiadają opcji na akcje, jednakże jako osoby kluczowe dla Spółki, mogą uczestniczyć w Programie Motywacyjnym 2013-2015 po realizacji określonych celów ekonomicznych. W ramach Transzy 2015 Programu Motywacyjnego, po spełnieniu warunków wynikających z programu, członkowie zarządu objęli w marcu 2016 warranty subskrypcyjne, które po upływie 12 miesięcy mogą być zamienione na akcje spółki AC, przy czym Katarzyna Rutkowska i Piotr Marcinkowski objęli po 3.484 warrantów.

Rada Nadzorcza

Imię i nazwisko	Liczba akcji/ liczba głosów na dzień przekazania niniejszego raportu	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na dzień przekazania niniejszego raportu
Zenon Andrzej Mierzejewski	428.489	107.122,25 zł	4,42%

Akcje Zenona Andrzeja Mierzejewskiego, członka Rady Nadzorczej Spółki, objęte są wspólnością majątkową małżeńską.

Informujemy iż Anatol Timoszuk – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej wraz z małżonką Marią Grażyną Timoszuk są współnikami WIM sp. z o.o. posiadającej 757.799 akcji Spółki (wartość nominalna: 189.449,75 zł), co stanowi 7,82% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz ogólnej liczbie głosów. Członkowie Rady Nadzorczej nie posiadają opcji na akcje.

Umowy dotyczące akcji AC S.A.

Na dzień publikacji niniejszego raportu, Spółka nie posiada wiedzy na temat umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcji posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych:

W dniu 10 maja 2013 roku na mocy Uchwały nr 21/10/05/2013 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy AC S.A. podjęto decyzję o utworzeniu Trzyletniego Programu Motywacyjnego 2013–2015, skierowanego do osób kluczowych dla Spółki.

Zgodnie z Regulaminem Programu Motywacyjnego („Regulamin”), uchwalonym na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Spółki Program Motywacyjny ma na celu stworzenie dla osób kluczowych dla Spółki systemu motywacyjnego, którego celem jest zapewnienie warunków dla osiągnięcia wysokich wyników finansowych i długoterminowego wzrostu wartości Spółki.

Program dotyczy stopnia realizacji wyników finansowych przez Spółkę za lata obrotowe 2013, 2014 oraz 2015 i realizowany będzie w terminie do końca 2017 roku.

Programem Motywacyjnym są objęci kluczowi menedżerowie AC S.A., którzy zostaną wskazani i zaakceptowani przez Radę Nadzorczą bezpośrednio lub pośrednio na wniosek Zarządu („Osoby Uprawnione”).

Osoby Uprawnione będą miały prawo do objęcia, z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, 225.000 akcji zwykłych na okaziciela Serii C o wartości nominalnej 0,25 zł każda w trzech równych transzach, o łącznej wartości nominalnej 56.250,- zł, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego („Akcje”). Termin do objęcia akcji Serii C upływa z dniem 31 grudnia 2017 roku.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego AC zostało zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku, XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 3 czerwca 2013 r.

W celu warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, Spółka wyemitowała 225.000 warrantów subskrypcyjnych („Warranty”) uprawniających do objęcia akcji Spółki Serii C. Każdy Warrant uprawniać będzie do objęcia jednej akcji po cenie emisyjnej wynoszącej 8,87 zł każda (równej wartości księgowej na dzień uchwalania programu).

Cel finansowy został określony jako osiągnięcie przez Spółkę, potwierdzonego przez audytora, zysku EBITDA, w wysokości odpowiednio:

- 36,- mln zł za rok 2013,
- 43,2 mln zł za rok 2014,
- 51,8 mln zł za rok 2015.

Osoby Uprawnione są zobowiązane do niezbywania Akcji przed upływem 24 miesięcy od daty objęcia Warrantów, bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej AC S.A.

Natomiast w dniu 15 kwietnia 2016 roku na mocy Uchwały nr 20 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy AC S.A. podjęło decyzję o utworzeniu Programu Motywacyjnego 2016–2017 skierowanego do osób kluczowych dla Spółki.

Zgodnie z Regulaminem Programu Motywacyjnego („Regulamin”), uchwalonym na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Spółki Program Motywacyjny ma na celu stworzenie dla osób kluczowych dla Spółki systemu motywacyjnego, którego celem jest zapewnienie warunków dla osiągnięcia wysokich wyników finansowych i długoterminowego wzrostu wartości Spółki.

Program dotyczy stopnia realizacji wyników finansowych przez Spółkę za lata obrotowe 2016 oraz 2017 i realizowany będzie w terminie do końca 2019 roku.

Programem Motywacyjnym są objęci kluczowi menedżerowie AC S.A., w tym spółek zależnych AC S.A., którzy zostaną wskazani i zaakceptowani przez Radę Nadzorczą bezpośrednio lub pośrednio na wniosek Zarządu („Osoby Uprawnione”).

Osoby Uprawnione będą miały prawo do objęcia, z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, do 190.000 akcji zwykłych na okaziciela Serii D o wartości nominalnej 0,25 zł każda w dwóch równych transzach, o łącznej wartości nominalnej 47.500,- zł, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego („Akcje”). Termin do objęcia akcji Serii D upływa z dniem 31 grudnia 2019 roku.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego AC zostało zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku, XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 10 sierpnia 2016 r.

W celu warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, Spółka wyemitowała 190.000 warrantów subskrypcyjnych („Warranty”) uprawniających do objęcia akcji Spółki Serii D. Każdy Warrant uprawniać będzie do objęcia jednej akcji po cenie emisyjnej wynoszącej 11,00 zł każda, która będzie uiszczana przez posiadaczy warrantów we wskazanych przez Radę Nadzorczą Spółki terminach w 2018 i 2019 r. W związku z powyższym, do chwili sporządzenia niniejszego sprawozdania z działalności Spółka nie uzyskała wpływów z emisji tych akcji.

Cel finansowy został określony jako osiągnięcie przez Spółkę, potwierdzonego przez audytora, zysku EBITDA, w wysokości odpowiednio:

43,- mln zł za rok 2016,
46,- mln zł za rok 2017.

Osoby Uprawnione są zobowiązane do niezbywania Akcji przed upływem 2 lat od daty nabycia Warrantów, bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej AC S.A.

Kontrolę nad realizacją ww. programów sprawuje Rada Nadzorcza.

3.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Ograniczenia wynikające ze Statutu

Obrót Akcjami naszej Spółki jest wolny. Statut nie przewiduje ograniczenia w zakresie ich zbywania.

Ograniczenia wynikające z Programu Motywacyjnego 2013-2015 oraz Programu Motywacyjnego 2016-2017

Akcje na okaziciela serii C i serii D, które zostały wyemitowane w celu realizacji przez Spółkę programu motywacyjnego dla kadry menadżerskiej Spółki, nie mogą być zbyte przed upływem 2 lat od daty nabycia Warrantów, („lock –up”), bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej AC S.A., przy czym Rada Nadzorcza AC S.A. nie odmówi bezzasadnie udzielenia zgody na taką transakcję zbycia Akcji, w szczególności jeżeli nie będzie to miało negatywnego wpływu na interesy dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. W przypadku naruszenia zakazu zbywania Akcji, Osoba Uprawniona zapłaci AC S.A. karę w wysokości równej 300% wartości ceny emisyjnej akcji, jakie objęła w Programie. Ograniczenie to ma na celu związanie osób kluczowych dla Spółki ze Spółką, poprzez zapewnienie tym osobom wynagrodzenia powiązanego z jej wynikami.

3.6. Zarząd i Rada Nadzorcza AC S.A.

Zarząd AC S.A.

Skład osobowy Zarządu na 31 grudnia 2016 roku:

- Katarzyna Rutkowska – Prezes Zarządu od 1 sierpnia 2008 r., (Wiceprezes Zarządu od 17 grudnia 2007 r. do 31 lipca 2008 r.)
- Piotr Marcinkowski – Wiceprezes Zarządu od 4 grudnia 2013 r.

Zgodnie z postanowieniami art. 10 ust. 1 Statutu, Zarząd składa się z jednego lub większej liczby członków. Liczbę członków Zarządu każdej kadencji określa Rada Nadzorcza. Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Kadencja Zarządu trwa trzy lata. Obecna kadencja Zarządu rozpoczęła się 15 kwietnia 2016 r. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji.

Kompetencje i zasady pracy Zarządu AC S.A. określone zostały w następujących dokumentach:

- Statut Spółki AC S.A. (dostępny na stronie internetowej Spółki),
- Regulamin Zarządu (dostępny na stronie internetowej Spółki),
- Kodeks spółek handlowych.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone przez Statut oraz przepisy prawa do kompetencji Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Zakres działania Zarządu obejmuje w szczególności:

- a) określanie strategii oraz głównych celów działania Spółki, przedkładanie ich Radzie Nadzorczej i ich wdrażanie i realizacja,
- b) występowanie w imieniu Spółki i reprezentowanie jej wobec władz, urzędów, instytucji i osób trzecich,
- c) ustalanie zasad, trybu oraz podziału kompetencji pomiędzy członkami Zarządu,
- d) udzielanie prokury i pełnomocnictw,
- e) organizowanie i prowadzenie działalności gospodarczej Spółki,
- f) wydawanie wewnętrznych aktów normatywnych regulujących stosunki w przedsiębiorstwie Spółki, w szczególności wszelkiego rodzaju regulaminów, instrukcji służbowych, zarządzeń, decyzji, procedur i innych przepisów normujących działalność w przedsiębiorstwie Spółki,
- g) dokonywanie wszelkich czynności rejestrowych wymaganych przepisami Kodeksu Spółek Handlowych, jak i innymi aktami prawnymi,
- h) prowadzenie księgowości Spółki, przyjmowanie zasad obiegu dokumentów i planu kont,
- i) zawieranie umów i zaciąganie zobowiązań,
- j) przydzielanie pracownikom stanowisk pracowniczych oraz ustalanie wysokości wynagrodzenia w oparciu o obowiązujące w Spółce zasady wynagradzania i regulaminy,
- k) sporządzanie planów techniczno – ekonomicznych i finansowych,
- l) przyjmowanie projektów inwestycyjnych oraz podejmowanie decyzji o ich uruchomieniu,
- m) występowanie do Przewodniczącego Rady Nadzorczej z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Rady Nadzorczej,
- n) zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń,
- o) przygotowywanie materiałów na posiedzenia Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia,
- p) proponowanie porządku obrad Walnego Zgromadzenia oraz przygotowywanie projektów uchwał,
- q) udział w posiedzeniach Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie posiedzenia Rady Nadzorczej oraz Walnego Zgromadzenia,
- r) prezentowanie uczestnikom Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia wyników finansowych Spółki oraz innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym podlegającym zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie,
- s) sporządzanie sprawozdania finansowego oraz pisemnego sprawozdania z działalności Spółki za rok obrotowy i przedkładanie ich Radzie Nadzorczej,
- t) udostępnianie żądanych materiałów i informacji o sprawach dotyczących Spółki Radzie Nadzorczej,
- u) umieszczanie ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym,

- v) składanie w sądzie rejestrowym rocznego sprawozdania finansowego z opinią biegłego rewidenta,
- w) ogłaszanie sprawozdania finansowego.

Zarządowi AC S.A. nie przysługują szczególne prawa do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

W przypadku Zarządu wieloosobowego do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki oraz do jej reprezentowania upoważnionych jest dwóch członków Zarządu działających łącznie albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Zarząd podejmuje decyzje samodzielnie z zastrzeżeniem czynności, dla których zgodnie z przepisami prawa lub Statutu Spółki wymagana jest zgoda innych organów Spółki.

Członek Zarządu powinien poinformować Zarząd o zaistniałym konflikcie interesów lub możliwości jego powstania oraz nie bierze udziału w głosowaniu nad uchwałą w sprawie, w której w stosunku do jego osoby może wystąpić konflikt interesów.

Członkowie Zarządu są obowiązani informować również Radę Nadzorczą o każdym konflikcie interesów w związku z pełnioną funkcją lub o możliwości jego powstania.

Każdy z członków Zarządu powinien zachować pełną lojalność wobec Spółki i uchylać się od działań, które mogłyby prowadzić wyłącznie do realizacji własnych korzyści materialnych.

W przypadku uzyskania informacji o możliwości dokonania inwestycji lub innej korzystnej transakcji dotyczącej przedmiotu działalności Spółki, Członek Zarządu powinien przedstawić Zarządowi bezzwłocznie taką informację w celu rozważenia możliwości jej wykorzystania przez Spółkę.

Rada Nadzorcza AC S.A.

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

- Piotr Laskowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Anatol Timoszuk – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Artur Jarosław Laskowski – Członek Rady Nadzorczej,
- Tomasz Marek Krysztofiak – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
- Zenon Andrzej Mierzejewski – Członek Rady Nadzorczej.

W ciągu roku obrotowego nie zaszły zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza nie powołała żadnego komitetu.

Kompetencje i zasady pracy Rady Nadzorczej AC S.A. określone zostały w następujących dokumentach:

- Statut Spółki AC S.A. (dostępny na stronie internetowej Spółki),
- Regulamin Rady Nadzorczej (dostępny na stronie internetowej Spółki),
- Kodeks spółek handlowych.

Rada Nadzorcza składa się z pięciu do siedmiu członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej trzyletniej kadencji. Obecna kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się 15 kwietnia 2016 r. Walne Zgromadzenie, dokonując wyboru członków Rady, określa liczbę członków Rady Nadzorczej danej kadencji.

Do Rady Nadzorczej może być powołanych do 2 członków niezależnych.

Członek Rady Nadzorczej powinien posiadać należyłą wiedzę, wysokie kwalifikacje i doświadczenie oraz być w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków. Członek Rady powinien podejmować odpowiednie działania, aby Rada Nadzorcza otrzymywała informacje o istotnych sprawach dotyczących spółki.

Rada odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż trzy razy w roku obrotowym. Przewodniczący Rady Nadzorczej lub Wiceprzewodniczący mają obowiązek zwołać posiedzenie Rady Nadzorczej na pisemny wniosek członka Rady Nadzorczej lub Zarządu Spółki. Posiedzenie powinno być zwołane w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku.

Członek Rady Nadzorczej może oddać swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej.

Oddanie głosu na piśmie nie może jednakże dotyczyć spraw wprowadzonych do porządku obrad na danym posiedzeniu Rady Nadzorczej.

Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest pisemne zaproszenie na posiedzenie wszystkich członków Rady i obecność na posiedzeniu Rady co najmniej połowy jej członków, w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a podczas jego nieobecności Wiceprzewodniczącego, o ile przepisy KSH nie przewidują surowszych wymagań.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością oddanych głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może także podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w ten sposób jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali pisemnie zawiadomieni o treści projektu uchwały i staje się wiążąca po jej podpisaniu przez co najmniej połowę członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza prowadzi stały, kompleksowy nadzór działalności gospodarczej Spółki we wszelkich dziedzinach jej działalności.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- a) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Spółki,
- b) zawieszanie w czynnościach, z ważnych powodów, poszczególnych członków lub całego składu Zarządu,
- c) delegowanie członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż 3 (trzy) miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności,
- d) ocena sprawozdania finansowego Spółki,
- e) ocena sprawozdania Zarządu z działalności naszej Spółki oraz wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- f) składanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznych sprawozdań z wyników ocen, o których mowa w lit. (d) i (e),
- g) wybór i odwoływanie biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki,
- h) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu i zmian tego regulaminu,
- i) zatwierdzanie planu finansowego przygotowanego przez Zarząd,
- j) reprezentowanie Spółki w umowach i sporach między Spółką a członkami Zarządu, chyba że Walne Zgromadzenie ustanowi do tego celu pełnomocnika,
- k) ustalanie lub zmiana zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki,
- l) wyrażanie zgody na zajmowanie się przez członków Zarządu interesami konkurencyjnymi oraz uczestniczenie członków Zarządu w spółkach konkurencyjnych jako wspólnik lub członek władz oraz jako członek zarządu lub rady nadzorczej w spółkach spoza grupy kapitałowej,
- m) zatwierdzanie umów zawieranych z podmiotami gospodarczymi, w których uczestniczą członkowie Zarządu jako wspólnicy lub członkowie organów tychże podmiotów,
- n) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę nieruchomości, użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości,
- o) wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany z naszą Spółką,
- p) sporządzanie i przedstawianie zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu, raz w roku zwięzłej oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem,
- q) dokonywanie i przedstawianie zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu raz w roku oceny swojej pracy,
- r) rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwały Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie z § 3 ust. 4 Regulaminu Rady Nadzorczej, Członek Rady Nadzorczej powinien kierować się w swoim postępowaniu interesem spółki oraz niezależnością opinii i sądów, a w szczególności:

- a) nie przyjmować korzyści, które mogłyby mieć wpływ na bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu przez niego decyzji lub rzutować negatywnie na ocenę niezależności jego opinii i sądów,
- b) wyraźnie zgłaszać swój sprzeciw i zdanie odrębne do protokołu posiedzenia Rady w przypadku uznania, że decyzja Rady Nadzorczej stoi w sprzeczności z interesem spółki.

Wynagrodzenia, nagrody i korzyści członków organów Spółki

Informacje na ten temat znajdują się w sprawozdaniu finansowym w Nocie 48.

Członkowie Zarządu otrzymują wynagrodzenia z tytułu powołania do Zarządu oraz w oparciu o zawarte umowy cywilnoprawne. Okres wypowiedzenia umów cywilnoprawnych wynosi 3 miesiące. W przypadku powołania przysługuje 6-miesięczna odprawa, a w przypadku umów cywilnoprawnych przysługuje 3-miesięczna odprawa.

W raportowanym okresie Spółka nie zawierała z osobami zarządzającymi innych umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

W raportowanym okresie nie wystąpiły zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących.

3.7. Zasady zmiany statutu

Zmiana Statutu Spółki należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i następuje w formie uchwały. Statut AC S.A. nie przewiduje szczególnych postanowień regulujących zmiany Statutu, w tym zakresie Spółka stosuje przepisy Kodeksu Spółek Handlowych.

3.8. Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie Spółki działa na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Walnego Zgromadzenia. Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia dostępny jest na stronie internetowej Spółki.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy poza innymi sprawami określonymi w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa oraz w innych postanowieniach Statutu:

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- b) podział zysków albo pokrycie strat oraz przeznaczenie utworzonych przez Spółkę funduszy,
- c) udzielanie członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- d) zmiana Statutu Spółki,
- e) emisja obligacji zamiennych, obligacji z prawem pierwszeństwa lub emisja warrantów subskrypcyjnych,
- f) zbycie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- g) powzięcie uchwały w sprawie połączenia Spółki z inną spółką lub przekształcenia Spółki,
- h) rozwiązanie i likwidacja Spółki,
- i) wybór i odwołanie członków Rady Nadzorczej,
- j) ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej.

Walne Zgromadzenia zwołuje Zarząd. Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w terminie 6 miesięcy po zakończeniu każdego roku obrotowego Spółki. Jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie określonym powyżej, prawo zwołania Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje Radzie Nadzorczej.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia zwołuje Zarząd lub Rada Nadzorcza, jeżeli jego zwołanie uzna za wskazane.

Walne Zgromadzenia odbywają się w Białymstoku albo w Warszawie.

Przed każdym Walnym Zgromadzeniem sporządza się listę akcjonariuszy, mających prawo głosu, podpisaną przez Zarząd. Lista ta powinna być wyłożona w siedzibie Emitenta na okres trzech dni poprzedzających odbycie Walnego Zgromadzenia.

Na Walnym Zgromadzeniu winna być sporządzona lista obecności, zawierająca podpisy osób uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu, po uprzednim sprawdzeniu ich tożsamości, a w przypadku pełnomocników lub przedstawicieli ustawowych bądź osób reprezentujących osoby prawne lub jednostki organizacyjne – także po sprawdzeniu dokumentów potwierdzających ich umocowanie. Listę podpisuje Przewodniczący Walnego Zgromadzenia i wykląda na czas trwania Walnego Zgromadzenia. Dokumenty potwierdzające umocowanie uczestników Walnego Zgromadzenia, w tym w szczególności pełnomocnictwa składane są Przewodniczącemu

Walnego Zgromadzenia. W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczenia wszyscy akcjonariusze, przy czym jedna akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Statut nie musi określać wszystkich praw, przywilejów i ograniczeń związanych z akcjami. W zakresie nieokreślonym Statutem stosuje się obowiązujące przepisy, w szczególności KSH i Ustawy o Ofercie Publicznej. Zgodnie z art. 7 Statutu wszystkie akcje Spółki są akcjami na okaziciela i nie są z nimi związane przywileje lub ograniczenia inne niż przewidziane w przepisach prawa.

Statut przewiduje następujące prawa związane z akcjami określone w Statucie o charakterze korporacyjnym:

- prawo do złożenia pisemnego wniosku o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 20% kapitału zakładowego. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusz lub akcjonariusze powinni złożyć do Zarządu najpóźniej na miesiąc przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia,
- prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługujące akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów.

3.9. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki

W 2016 r. nie nastąpiły istotne zmiany w zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki.

3.10. Audytor

Wybór oraz zmiana podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych znajduje się w kompetencji Rady Nadzorczej, która dokonuje tego wyboru corocznie na wniosek Zarządu Spółki. Obecnie stosowana jest reguła polegająca na wyborze firmy audytorskiej do badania sprawozdań rocznych i przeglądów sprawozdań półrocznych w konkursie ofert z uwzględnieniem zasad niezależności i jej doświadczeń w badaniu spółek giełdowych. Zmiana firmy audytorskiej następuje co najmniej raz na 7 lat, przy czym zmiana kluczowego biegłego rewidenta powinna następować co najmniej raz na 3 lata.

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego AC za rok obrotowy 2016 oraz dokonania przeglądu skróconego śródrocznego sprawozdania jednostkowego za I półrocze 2016 r. jest UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., poprzednio ECA Seredyński i Wspólnicy Sp. k. z siedzibą w Krakowie.

Informacja o umowach z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i jego wynagrodzeniu znajduje się w sprawozdaniu finansowym w Nocie 51.

4. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

AC S.A. prowadzi działalność gospodarczą w otoczeniu i warunkach, które niosą ze sobą szereg ryzyk.

Można je ująć w dwóch obszarach:

- ryzyka makroekonomiczne i dotyczące branży oraz
- ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez Spółkę.

Do kluczowych zagrożeń wpływających na działalność Spółki w najbliższym okresie można zaliczyć ryzyko zmniejszenia popytu na wyroby Spółki w wyniku ogólnoświatowych zawirowań politycznych, gospodarczych i finansowych, ryzyko opóźnionego odbudowania popytu na terenach objętych katastrofami klimatycznymi, ryzyko niekorzystnych cen autogazu wobec paliw konwencjonalnych oraz ryzyko pojawiania się konkurentów stosujących agresywną politykę cenową.

Dokonując sprzedaży i zakupów na rynkach zagranicznych Spółka narażona jest na ryzyko walutowe, które stara się ograniczać w sposób naturalny poprzez bilansowanie wpływów i wydatków w walutach.

Spółka identyfikuje i monitoruje w szczególności następujące ryzyka:

Ryzyka makroekonomiczne i dotyczące branży:

- Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną w kraju i na świecie – znaczne pogorszenie się sytuacji makroekonomicznej na którymkolwiek z naszych ważniejszych rynków może doprowadzić do poszukiwania oszczędności przez społeczeństwo tych krajów, niechęć do jakichkolwiek inwestycji (w tym zakupu naszych wyrobów) i ograniczenie wydatków na podróżowanie samochodami. Mogłoby to doprowadzić do spadku popytu na nasze produkty i towary handlowe, a w efekcie pogorszyć nasze wyniki finansowe;
- Ryzyko napięć politycznych i katastrof klimatycznych w niektórych regionach świata – prowadzona przez nas dywersyfikacja geograficzna sprzedaży wykorzystująca potencjał rynku skutkuje tym, iż eksportujemy nasze wyroby również na rynki, na których występują obecnie (m.in. Rosja, Ukraina, Tajlandia, Turcja) lub mogą wystąpić w przyszłości takie zagrożenia, co może przejściowo prowadzić do zmniejszenia naszych przychodów i zysków. Z drugiej zaś strony, gdyby opisane wyżej okoliczności dotknęły fabryk naszych dostawców mogłyby zaistnieć problemy z realizacją dostaw zaopatrzeniowych. Ryzyko ich ewentualnego opóźnienia minimalizowane jest poprzez dywersyfikację dostawców oraz utrzymywanie stanu zapasów na poziomie umożliwiającym zachowanie ciągłości produkcji;
- Ryzyko niekorzystnych zmian w relacji cen autogazu (LPG i CNG) do innych paliw w skali świata – o stopniu opłacalności konwersji pojazdu na gaz decyduje relacja cen autogazu i paliw konwencjonalnych. Sytuacje prowadzące do pogorszenia się tych relacji mogą negatywnie wpływać na nasze wyniki;
- Ryzyko zmian polityki podatkowej dla autogazu - w wielu krajach na świecie autogaz jest niżej opodatkowany niż benzyna, czy też olej napędowy (diesel). Odejście od polityki preferencyjnego opodatkowania autogazu mogłoby zmniejszyć opłacalność konwersji pojazdów na gaz. Z kolei brak długofalowej przewidywalności polityki podatkowej może wywoływać niepewność co do opłacalności przejścia na CNG lub LPG i destabilizować rozwój rynku instalacji;
- Ryzyko konkurencyjnej technologii napędzania pojazdów – ewentualny nowatorski, efektywny i wykonalny produkcyjnie na masową skalę na całym świecie sposób napędzania pojazdów, wraz z upowszechnianiem się takiej technologii wpływałby negatywnie na potencjał zysków możliwych do wypracowania przez naszą Spółkę z najważniejszego obszaru biznesu instalacji gazowych (ponad 80%). AC S.A. zmuszone byłoby niemal całkowicie przeprofilować swoją działalność produkcyjną, tj. z pomocą działu badawczo-rozwojowego opracować nowe produkty w oparciu o posiadane maszyny i urządzenia oraz hale produkcyjne, wprowadzić je do produkcji i znaleźć dla nich odbiorców bądź stopniowo całkowicie wygasić całą działalność w obszarze instalacji gazowych;
- Ryzyko znaczącego wzrostu cen surowców, materiałów i energii na potrzeby produkcyjne - na koszt wytworzenia produktów wpływają przede wszystkim ceny surowców i materiałów do produkcji (głównie podzespoły elektroniczne, przewody elektryczne oparte na miedzi, tworzywa sztuczne, metale,

aluminium oraz papier i tektura) oraz energii. Koszty pracy ludzkiej, a także koszty pośrednie produkcji mają mniejsze znaczenie w koszcie wytworzenia jednakże m.in. ze względu na inflację i wzrost płacy minimalnej systematycznie rosną, a silna konkurencja cenowa w branży ogranicza podwyżki cen. Jeśli koszty wytworzenia wzrosną w taki sposób, że nie będziemy w stanie zrekompensować wzrostu kosztów poprzez wyższe ceny, nasze marże ulegną pogorszeniu i wyniki finansowe obniżą się;

- Ryzyko braku społecznej akceptacji dla samochodowych instalacji gazowych - gaz LPG jest cięższy od powietrza, a przy tym bardzo łatwo ulega zapłonowi po zmieszaniu się z powietrzem. W związku z tym, zgodnie z przepisami w Sprawie Warunków Technicznych, garaże podziemne, w których dopuszcza się parkowanie samochodów zasilanych gazem propan-butan, powinny być wyposażone w wentylację mechaniczną, sterowaną czujkami niedopuszczalnego poziomu stężenia gazu propan-butan. W skrajnym przypadku przy braku ostrożności może dojść do wybuchu gazu (musiałoby to głównie wynikać z istotnej nieszczelności instalacji gazowej; przeciwdziała temu jednak specjalna rezerwa pojemności w zbiorniku zapobiegająca rozszczelnianiu się i praktycznie ograniczająca takie ryzyko nawet w garażach podziemnych wyposażonych jedynie w wentylację grawitacyjną). Mogłoby to wywołać panikę i lęk wobec takich instalacji, co z kolei mogłoby doprowadzić do spadku popytu na główny produkt naszej Spółki. Takie ryzyko nie występuje dla instalacji na gaz CNG;
- Ryzyko walutowe – dokonując transakcji eksportowych i importowych AC S.A. dąży do ograniczania ryzyka walutowego w sposób naturalny poprzez bilansowanie wpływów i wypływów w euro i dolarze amerykańskim – walutach stosowanych przy eksporcie. Niemniej jednak sezonowo może zaistnieć nierównowaga w przepływach walut, z reguły występuje nadwyżka walut, która w miarę potrzeb podlega przewalutowaniu na złote. Przy tak gwałtownej zmienności kursów walut ryzyko walutowe związane jest zatem z możliwością zaistnienia konieczności dokonania takiej operacji przy niekorzystnym kursie polskiego złotego oraz w zakresie różnic kursu pomiędzy datą wpływu waluty a datą transakcji sprzedaży. Pomimo dużego udziału zakupów surowców do produkcji z importu to znaczny udział sprzedaży eksportowej (ok.60%) powoduje że nasze marże eksportowe maleją, gdy złoty umacnia się, a rosną – gdy osłabia się;
- Ryzyko braku stabilności polskiego systemu prawnego i podatkowego - częste nowelizacje, niespójność oraz brak jednolitej interpretacji przepisów prawa pociągają za sobą istotne ryzyko. W szczególności nie możemy wykluczyć ryzyka kwestionowania przez organy podatkowe, działające np. w oparciu o rozliczne i niespójne interpretacje organów podatkowych, dokonywanych przez nas rozliczeń podatkowych w związku z realizowanymi transakcjami. Biorąc pod uwagę długi okres przedawnienia zobowiązań podatkowych, oszacowanie ryzyka podatkowego jest szczególnie utrudnione, ponieważ rozbieżność interpretacji przepisów przez aparat skarbowy i przez nas może skutkować znacznym powiększeniem zobowiązań naszej Spółki.

Ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez AC S.A.:

- Ryzyko opóźnienia wdrożenia nowych produktów - istnieje ryzyko, że testy zaprojektowanych przez dział badawczo – rozwojowy nowych rozwiązań wykażą potrzebę ich dopracowania, co może opóźnić uruchomienie własnej produkcji takich elementów na masową skalę. Tym samym występowałyby koszty utraconych możliwości (wyższe koszty rozwojowe, mniejsze przychody ze sprzedaży i tym samym niższe zyski) aż do czasu pomyślnego wyeliminowania obserwowanych w próbach problemów lub wypracowania innych, właściwych rozwiązań;
- Ryzyko braku możliwości opracowania efektywnego systemu autogaz dla nowych technologii zasilania silników – istnieje ryzyko iż wprowadzone przez producentów samochodów zmiany zarówno w jakości materiałów używanych do produkcji, jak też zmiany technologii napędzania pojazdów, spowodują że nie będziemy w stanie opracować efektywnych systemów dla tych rozwiązań, co może ograniczyć nasze przychody;
- Ryzyko niższego poziomu opłacalności własnej produkcji nowych wyrobów niż w założeniach - zgodnie z naszymi założeniami i rozpoznaniem rynkowym, nowe projekty powinny przyczynić się do zwiększenia potencjału zysków Spółki. Nie możemy jednakże wykluczyć, że w związku z nowymi rozwiązaniami i produktami dotychczas przez nas nie wytwarzanymi, nie pojawią się nieprzewidziane,

złożone trudności, które doprowadzą do zrewidowania szacunków i zmniejszenia oczekiwanej stopy zwrotu z inwestycji;

- Ryzyko braku dywersyfikacji asortymentowej przychodów ze sprzedaży - ewentualne załamanie się popytu na instalacje gazowe (ponad 80% naszego biznesu) na wszystkich naszych rynkach jednocześnie (Polska oraz ponad 40 krajów eksportowych), spowodowałoby brak możliwości wykorzystywania efektu skali i pogorszyłoby nasze wyniki finansowe. Pozostałe grupy asortymentowe, tj. zestawy do haków holowniczych oraz towary handlowe i pozostałe wyroby, które obecnie są rozwijane, nie mogłyby stać się jeszcze alternatywą;
- Ryzyko agresywnej konkurencji cenowej i technologicznej - nasilenie się konkurencji pomiędzy producentami instalacji gazowych na świecie do tego stopnia, że podaź przy racjonalnym poziomie wykorzystania mocy produkcyjnych znacznie przewyższałaby popyt na instalacje gazowe, mogłoby doprowadzić do agresywnej konkurencji cenowej pomiędzy producentami i w efekcie pogorszyć marże handlowe, co niekorzystnie przełożyłoby się na nasze wyniki operacyjne. Segment instalacji gazowych do pojazdów silnikowych, tak jak cały rynek motoryzacyjny, jest stymulowany innowacjami technologicznymi. Dotychczas liczący ponad 50 osób dział badawczo-rozwojowy dzięki już ponad 17-letniemu doświadczeniu w tej dziedzinie był w stanie wprowadzać nowe produkty i poszerzać ofertę, które z sukcesem rywalizują rozwiązaniami technologicznymi z wyrobami innych producentów na całym świecie. Jeśli w przyszłości nie będziemy w stanie wprowadzać do naszej oferty handlowej innowacyjnych i konkurencyjnych rozwiązań technologicznych, może zdarzyć się, że produkty konkurencji zaczną stopniowo wypierać naszą markę STAG z rynku. Tym samym pogorszyłoby się wyniki finansowe naszej Spółki;
- Ryzyko konkurencji ze strony producentów motoryzacyjnych - rosnąca popularność instalacji gazowych może skłonić producentów pojazdów do opracowania własnych instalacji gazowych i montowania ich fabrycznie na skalę masową. Jeśli zaistniałaby taka sytuacja, a producenci nie chcieliby nawiązać współpracy z naszą firmą i zlecić nam produkcji instalacji gazowych pod montaż fabryczny, zmniejszyłoby to w perspektywie kilku lat rynek dla naszej Spółki, która działa obecnie głównie na rynku wtórnym. Tym samym nie byłibyśmy w stanie początkowo zwiększać, a potem nawet utrzymywać przychodów ze sprzedaży w tym asortymencie na zakładanym poziomie i w efekcie nie uzyskiwalibyśmy spodziewanych wyników finansowych. Ponadto do rywalizacji włączają się także uznani producenci komputerów samochodowych (m.in. Siemens, Bosch, Magneti Marelli), którzy już rozpoczęli produkcję komputerów gazowych oraz komponentów mechanicznych, wykorzystywanych w samochodowych instalacjach gazowych;
- Ryzyko powstania uzależnienia od dystrybutorów - duża dywersyfikacja naszych odbiorców uniezależnia nas od któregośkolwiek partnera handlowego w Polsce, z kolei coraz większa liczba rynków zagranicznych, na których prowadzimy sprzedaż, zmniejsza nasze uzależnienie od któregośkolwiek z kierunków eksportowych. Niemniej jednak nie możemy wykluczyć, że:
  - na rynku krajowym nie dojdzie do konsolidacji dystrybutorów instalacji gazowych, co wzmocniłoby ich pozycję negocjacyjną w stosunkach z naszą Spółką,
  - udział któregoś z kierunków eksportowych będzie na tyle duży w przychodach ze sprzedaży, a jednocześnie możliwość zastąpienia lokalnego dystrybutora innym tak znacznie ograniczona, że pozycja negocjacyjna danego pośrednika wzmocni się ponad proporcjonalnie w stosunku do osiągniętych korzyści skali, czego skutkiem mogłoby być zmniejszenie zyskowności tej części sprzedaży eksportowej,
  - kilku istotnych zagranicznych dystrybutorów zaprzestanie lub zerwie współpracę z nami, przez co zmalałyby przychody ze sprzedaży, wzrosły koszty jednostkowe produkcji (słabsze wykorzystanie mocy produkcyjnych), a w efekcie pogorszyły się wyniki operacyjne.
- Ryzyko powstania uzależnienia od dostawców, ograniczeń lub braku ciągłości dostaw - do produkcji naszych wyrobów używamy kilku tysięcy różnego rodzaju materiałów, które sprowadzamy z kraju i z zagranicy, z których część to elementy specyficzne (wykorzystywane w bardzo wąskim zakresie w sektorze motoryzacyjnym, czasami produkowane tylko przez jednego producenta, np. procesory). W przypadku pojawienia się trudności w zaopatrzeniu w te komponenty (braku dostaw w ogóle lub braku możliwości nieplanowanego, znacznego zwiększenia zamówień w krótkim okresie, wydłużanie terminów

dostaw), nie bylibyśmy w stanie prowadzić sprzedaży naszych produktów na pożądaną skalę. Mogłoby to negatywnie wpłynąć na nasze wyniki finansowe;

- Ryzyko awarii przemysłowej lub wadliwego wykonania procesu produkcyjnego – ewentualne awarie maszyn i urządzeń technicznych prowadzące do okresowych przestojów lub wadliwe wykonanie procesu produkcyjnego mogą pozbawić nas znacznej części przychodów ze sprzedaży wobec braku możliwości zaspokojenia popytu, a także w skrajnych sytuacjach grozić roszczeniami cywilnoprawnymi o odszkodowania. Takie zdarzenia odbiłyby się ujemnie na naszych wynikach finansowych. Ryzyko strat z przestojów produkcyjnych ograniczamy poprzez utrzymywanie poziomu zapasów adekwatnego do spodziewanej wielkości zamówień;
- Ryzyko wizerunkowe - w branży motoryzacyjnej renoma firmy odgrywa dużą rolę przy wyborze produktu przez końcowego użytkownika. Nasza Spółka sprzedaje produkty m.in. pod marką STAG, która jest wysoce rozpoznawalna i kojarzona z jakością w Polsce i wielu krajach na świecie. Utrata takiego postrzegania naszych produktów lub brak zdolności utrzymania pozytywnej asocjacji wywarłyby niekorzystny wpływ na zainteresowanie naszymi produktami;
- Ryzyko kredytowe związane z należnościami handlowymi - AC narażona jest na ryzyko kredytowe, związane przede wszystkim z należnościami handlowymi. W swojej działalności prowadzi sprzedaż krajową produktów i usług z odroczonym terminem płatności oraz w mniejszym zakresie udziela kredytu kupieckiego przy sprzedaży eksportowej, w tym dla swoich jednostek zależnych AC Italy z siedzibą we Włoszech oraz AC.STAG z siedzibą w Peru, działającej w innym porządku prawnym, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów. W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego, AC stosuje procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określania co do zasady formy jego zabezpieczenia (w szczególności na rynku krajowym). Kontrahent kupujący z odroczonym terminem płatności jest indywidualnie oceniany pod kątem ryzyka kredytowego. Należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje, zgodnie z obowiązującymi procedurami, wstrzymanie sprzedaży i uruchamianie zostają procedury windykacji;
- Ryzyko związane z uzyskiwaniem homologacji - nasza Spółka, stosownie do obowiązujących przepisów, jest zobowiązana do uzyskania świadectw homologacyjnych na swoje produkty oraz na sposób montażu przed ich wprowadzeniem do obrotu handlowego. Nie można wykluczyć ryzyka, że nie otrzymamy świadectwa homologacyjnego na określone produkty z uwagi na niespełnienie wymagań określonych w ww. przepisach, co uniemożliwi ich wprowadzenie na rynek. W przypadku odmowy udzielenia homologacji i konieczności dokonania w naszych produktach zmian umożliwiających uzyskanie świadectwa homologacyjnego, wprowadzenie naszych wyrobów na rynek może być znacznie opóźnione. Może mieć to negatywny wpływ na sytuację finansową oraz wyniki osiągnięte przez Spółkę;
- Ryzyko odpowiedzialności za produkt - produkując instalacje gazowe i wiązki elektryczne, ponosimy odpowiedzialność za prawidłowe i bezpieczne działanie naszych produktów, które następnie wprowadzane są do powszechnego użytku. Szczególnie w przypadku instalacji gazowych kontrola wykonania i jakości jest bardzo zaostrzona, gdyż instalacje te decydują o prawidłowej pracy silnika, co ma wpływ na czynne bezpieczeństwo drogowe prowadzących pojazdy zasilane gazem. Wszystkie wprowadzane do obrotu części i akcesoria posiadają wymagane przez odpowiednie przepisy prawa homologacje. Nie można jednak wykluczyć, że w przyszłości nie dojdzie do ryzyka związanego z odpowiedzialnością za ewentualne szkody wyrządzone przez wadliwe produkty, w przypadku gdy w toku postępowań odszkodowawczych zostaną one uznane za produkty niebezpieczne w rozumieniu odpowiednich przepisów Kodeksu Cywilnego. Uwzględnienie tego rodzaju roszczeń może powodować konieczność wypłaty stosownych odszkodowań, a także wycofania danego produktu z rynku, co w konsekwencji może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe osiągnięte przez naszą Spółkę. Niemniej jednak, w ocenie Spółki, zarówno proces produkcyjny oferowanych produktów, jak i sposób wprowadzenia nowego produktu do sprzedaży przyczynia się do wyeliminowania prawdopodobieństwa wystąpienia takich zdarzeń. W celu ograniczenia ryzyka związanego z zapłatą odszkodowań zawarliśmy umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za produkt;

- Ryzyko z tytułu rękojmi za wady fizyczne i jakość dostarczanych produktów -nasza Spółka ponosi odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne oraz za jakość sprzedawanych lub dostarczanych produktów. Nie możemy wykluczyć ryzyka zgłaszania przez odbiorców wobec naszej Spółki roszczeń z tytułu ww. rękojmi i udzielonej gwarancji jakości dostarczanych części i akcesoriów, co w przypadku ich uwzględniania w znacznej wysokości może narażać nas na ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów związanych z usunięciem zgłaszanych przez klientów roszczeń bądź też na ryzyko nieotrzymania pełnej należności z tytułu zrealizowanej dostawy konkretnych produktów.
- Ryzyko związane z nielegalnym podrabianiem produktów Spółki - rozwiązania produktowe AC cieszą się na tyle dużym uznaniem i zainteresowaniem na świecie, że niestety odnotowujemy także próby kopiowania albo wręcz klonowania naszego asortymentu. Takie zjawiska występują zwłaszcza poza Unią Europejską, gdzie nie mamy silnej ochrony prawnej. W takich sytuacjach działamy poprzez międzynarodowe stowarzyszenia oraz poprzez naszych lokalnych dystrybutorów, którzy we współpracy z nami wykorzystują wszelkie dostępne mechanizmy prawne w celu powstrzymania nieuczciwych praktyk. Największe trudności występują w Chinach. Nie możemy wykluczyć występowania takich przypadków, z czym mogą wiązać się mniejsze wpływy ze sprzedaży (przypadek potencjalnej sprzedaży na rzecz podróbek) lub koszty dodatkowych kroków obronnych;
- Ryzyko cofnięcia lub utraty dotacji - cofnięcie lub utrata dotacji na inwestycje prowadzone przez AC z powodów formalnych mogłoby mieć negatywny wpływ na wyniki Spółki oraz przeciągnąć w czasie realizację planów rozwojowych Spółki oraz zwiększyć obciążenie wyników kosztami takich działań – z uwagi na konieczność sfinansowania inwestycji ze środków własnych lub przez zadłużenie. Niemniej jednak zebrane już doświadczenia w korzystaniu z takiej pomocy ograniczają takie ryzyko;
- Ryzyko trudności w pozyskaniu wykwalifikowanej kadry pracowniczej - AC S.A. konkuruje w niszy rynku motoryzacyjnego, która tak jak cały rynek motoryzacyjny jest stymulowana innowacjami technologicznymi, a ponadto wiąże się z zaawansowanym technologicznie procesem produkcyjnym. Jeśli nie będziemy w stanie pozyskać zdolnych pracowników zarówno w obszarze konstrukcji, produkcji jak i zarządczo – organizacyjnej możemy tracić w rywalizacji technologicznej z naszymi konkurentami, co w dłuższej perspektywie może doprowadzić do spadku zainteresowania naszymi produktami i ograniczyć przychody ze sprzedaży. Trudności w rekrutowaniu pracowników o takim profilu mogą prowadzić do niewykorzystywania w pełni potencjału Spółki.

5. OMÓWIENIE SYTUACJI FINANSOWEJ

5.1. Realizacja prognoz wyników

Spółka nie opublikowała prognozy wyników finansowych.

5.2. Sytuacja finansowa Spółki i omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych wraz z opisem czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Spółki

Wyniki

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat AC S.A.

	2016	2015	Zmiana	
	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	184 891	166 732	110,9%	18 159
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	119 042	106 486	111,8%	12 556
Wynik brutto na sprzedaży	65 849	60 246	109,3%	5 603
Koszty sprzedaży	16 841	15 361	109,6%	1 480
Koszty ogólnego zarządu	13 488	11 115	121,3%	2 373
Wynik na sprzedaży	35 520	33 770	105,2%	1 750
Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	1 893	1 403	134,9%	490
Wynik z działalności operacyjnej (EBIT)	37 413	35 173	106,4%	2 240
Wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja (EBITDA)	44 515	41 671	106,8%	2 844
Saldo przychodów i kosztów finansowych	317	352	90,1%	-35
Wynik z działalności gospodarczej	37 730	35 525	106,2%	2 205
Wynik brutto	37 730	35 525	106,2%	2 205
Podatek dochodowy	7 526	6 909	108,9%	617
Wynik netto	30 204	28 616	105,5%	1 588

Rok 2016 Spółka wykorzystała na umocnienie pozycji w kraju oraz na rynkach eksportowych gdzie jest obecna, a także poszukiwanie nowych perspektywicznych rynków eksportowych. Spółka osiągnęła w 2016 roku zysk netto w wysokości 30.204 tys. zł, tj. o 1.588 tys. zł i 5,5% wyższy od wyniku netto 2015 roku. Wzrost ten nastąpił przy wzroście przychodów ze sprzedaży o 10,9% w stosunku do roku ubiegłego. Źródłem wzrostu sprzedaży był głównie eksport w podstawowym obszarze działalności – instalacjach gazowych do samochodów. Sprzedaż została osiągnięta na silnie konkurencyjnym rynku, przy niskich poziomach ceny ropy naftowej mającej przełożenie na niższe ceny paliw konwencjonalnych i w warunkach wciąż niestabilnej sytuacji politycznej i makroekonomicznej na kilku istotnych dla spółki rynkach, jednakże przy wciąż korzystnej na większości rynków relacji cen LPG i CNG do paliw konwencjonalnych, co sprzyjało popytowi na wyroby autogazowe Spółki. Korzystny wpływ na sytuację na rynku krajowym wywarł rekordowy wzrost importu samochodów używanych do Polski, o ponad 20% w stosunku do roku 2015. Na wartość sprzedaży eksportowej i realizowanej marży w 2016 r. korzystny wpływ wywarło osłabienie PLN wobec EUR. Spółka w 2016 r. rozpoczęła współpracę z kilkoma nowymi rynkami eksportowymi głównie z Azji, a po uzyskaniu certyfikacji produktów również z Kanadą. W raportowanym okresie główny nacisk został położony na wprowadzanie do oferty produktowej na wszystkich rynkach sprzedaży nowej, dobrze przyjętej przez rynek, gamy sterowników (o niższym koszcie wytworzenia) i nowych własnych wyrobów mechanicznych (reduktor, listwa wtryskowa).

Wyższa dynamika wzrostu kosztów sprzedanych produktów i towarów (111,8%) niż przychodów ze sprzedaży

(110,9%) wynikała z niższej marży realizowanej na sprzedaży towarów. Na sprzedaży produktów Spółka zrealizowała w 2016 r. wyższą marżę niż w 2015 r. W wyniku tego Spółka uzyskała w 2016 roku wynik brutto na sprzedaży w wysokości 65.849 tys. zł – wyższy niż w porównywalnym okresie roku ubiegłego o 5.603 tys. zł, tj. o 9,3%.

W raportowanym okresie, wynik na sprzedaży wzrósł o 1.750 tys. zł w stosunku do roku ubiegłego. Widoczny wzrost kosztów sprzedaży o 9,6% (r/r) to efekt wzrostu sprzedaży o 10,9%, inwestycji w poszukiwanie i rozwój nowych rynków, uzyskiwania homologacji na produkty na poszczególnych rynkach zbytu, rozwoju struktur sprzedażowych, rozbudowy sieci warsztatów działających pod marką Spółki STAG oraz prowadzonych działań marketingowych na konkurencyjnym rynku. Warto przy tym podkreślić iż wzrost ceny akcji Spółki i 100% realizacja celu ustanowionego w Programie Motywacyjnym na rok 2016 miały wpływ na wyższą wycenę uprawnień ujętych w sprawozdaniu finansowym – 2.609 tys. zł w 2016 r. w porównaniu do 528 tys. zł w 2015 r., w wyniku czego koszty sprzedaży wzrosły o 813 tys. zł, o 5,3% r/r, zaś koszty zarządu wzrosły o 1.268 tys. zł, o 11,4% r/r. Pozostały wzrost kosztów zarządu jest związany z rozwojem przedsiębiorstwa i wydatkami m.in. na zapewnienie jakości, rosnącymi kosztami serwisu, wydatkami na informatykę, działalność badawczo - rozwojową.

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych w 2016 i 2015 r., głównie na skutek rozliczenia otrzymanych dofinansowań unijnych do zakupów inwestycyjnych (proporcjonalnie do amortyzacji dofinansowanych środków trwałych) wywarło korzystny wpływ na wynik z działalności operacyjnej Spółki, jednakże w 2016 r. było wyższe o 490 tys. zł w stosunku do wartości z roku ubiegłego. Korzystny wpływ na wynik finansowy wywarło również saldo z działalności finansowej głównie na skutek dodatnich różnic kursowych.

Zysk brutto na sprzedaży w 2016 r. wyniósł 37.730 tys. zł i był wyższy od wyniku brutto osiągniętego w 2015 r. o 6,2%, tj. 2.205 tys. zł. Wyższa dynamika wzrostu podatku dochodowego o 8,9% niż zysku brutto jest wynikiem niezaliczania do kosztów podatkowych wyceny Programu Motywacyjnego. Ostatecznie przełożyło się to na wzrost zysku netto w 2016 r. do poziomu 30,2 mln zł, tj. o 5,5%.

Majątek i kapitały

Struktura aktywów	2016-12-31		2015-12-31		zmiana	
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	%	tys. zł
A. Aktywa trwałe	71 781	54,7%	67 809	49,0%	105,9%	3 972
I. Wartości niematerialne i prawne	3 208	2,4%	2 268	1,7%	141,4%	940
II. Rzeczowe aktywa trwałe	63 061	48,1%	61 966	44,8%	101,8%	1 095
III. Inwestycje długoterminowe	3 445	2,6%	1 708	1,2%	201,7%	1 737
IV. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 067	1,6%	1 867	1,3%	110,7%	200
B. Aktywa obrotowe	59 340	45,3%	70 661	51,0%	84,0%	-11 321
I. Zapasy	36 789	28,1%	35 334	25,5%	104,1%	1 455
II. Należności krótkoterminowe	14 152	10,8%	15 484	11,2%	91,4%	-1 332
III. Inwestycje krótkoterminowe	5 338	4,1%	17 774	12,8%	30,0%	-12 436
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 061	2,3%	2 069	1,5%	147,9%	992
SUMA AKTYWÓW	131 121	100,0%	138 470	100,0%	94,7%	-7 349

Wartość sumy bilansowej AC S.A. wyniosła na koniec 2016 roku 131.121 tys. zł, co oznacza jej spadek w stosunku do roku poprzedniego o 7.349 tys. zł głównie na skutek spadku środków pieniężnych w związku z dodatkową wypłatą na rzecz właścicieli na koniec 2016 r. Wzrost stanu rzeczowych aktywów trwałych oraz

wartości niematerialnych i prawnych wynika głównie z zakupu nowych maszyn i urządzeń, zakupu nowego zintegrowanego systemu ERP oraz kosztów zakończonych własnych prac rozwojowych. Wzrost zapasów jest wynikiem wzrostu sprzedaży i wprowadzania nowych produktów do sprzedaży.

W 2016 r. nastąpił spadek finansowania kapitałem własnym wynikający głównie z dokonanej na koniec 2016 r. dodatkowej wypłaty na rzecz akcjonariuszy. Zwiększyła się zaś dynamika zobowiązań o 24,5%, tj. o 8.003 tys. zł, głównie w wyniku wzrostu kredytów (o 6.803 tys. zł). Rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczą otrzymanych dotacji do programów inwestycyjnych, które będą rozliczane w czasie, proporcjonalnie do naliczanej amortyzacji tych dofinansowanych środków trwałych.

Struktura pasywów	2016-12-31		2015-12-31		zmiana	
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	%	tys. zł
A. Kapitał własny	89 888	68,6%	105 240	76,0%	85,4%	-15 352
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	41 233	31,4%	33 230	24,0%	124,1%	8 003
I. Rezerwy na zobowiązania	6 959	5,3%	6 315	4,6%	110,2%	644
II. Zobowiązania długoterminowe	107	0,1%	0	0,0%	0,0%	107
III. Zobowiązania krótkoterminowe	23 975	18,3%	16 208	11,7%	147,9%	7 767
w tym z tytułu dostaw i usług	10 937	8,3%	10 532	7,6%	103,8%	405
IV. Rozliczenia międzyokresowe	10 192	7,7%	10 707	7,7%	95,2%	-515
SUMA PASYWÓW	131 121	100,0%	138 470	100,0%	94,7%	-7 349

Kształtowanie się wartości podstawowych wskaźników w obszarach rentowności, płynności i zadłużenia przedstawia się następująco:

Rentowność	2016	2015
Rentowność brutto na sprzedaży produktów	37,7%	37,6%
Rentowność brutto na sprzedaży towarów i materiałów	14,4%	18,0%
Rentowność brutto na sprzedaży	35,6%	36,1%
Rentowność na sprzedaży	19,2%	20,3%
Rentowność EBIT	20,2%	21,1%
Rentowność netto	16,3%	17,2%
ROA (stopa zwrotu z aktywów)	22,4%	21,7%
ROE (stopa zwrotu z kapitału własnego)	31,0%	28,2%

Zasady wyliczenia wskaźników:

- wskaźniki rentowności – wartość odpowiednio zysku brutto ze sprzedaży, zysku ze sprzedaży, zysku operacyjnego, zysku brutto i zysku netto za dany okres odniesiona do wartości przychodów ze sprzedaży w okresie;
- stopy zwrotu ROA i ROE – wartość zysku netto odniesiona do średniego stanu odpowiednio aktywów ogółem i kapitałów własnych w danym okresie.

W raportowanym okresie zyskowność Spółki kształtuje się na wysokim poziomie. Pomimo obecnej w branży silnej konkurencji, dzięki wprowadzeniu do sprzedaży nowych własnych wyrobów zarówno w obszarze elektroniki, jak i mechaniki, osłabienia PLN - rentowność brutto na sprzedaży produktów w 2016 r. była wyższa o 0,1 pkt% niż w roku ubiegłym. Nastąpił zaś spadek rentowności na sprzedaży towarów. W wyniku tego rentowność brutto na sprzedaży wyniosła 35,6%, mniej o 0,5% pkt% niż w 2015 r. i przy wzroście kosztów operacyjnych rentowność sprzedaży wyniosła 19,2%, mniej o 1,1pkt% niż w roku poprzednim. Spółka osiągnęła wysoką rentowność na poziomie operacyjnym 20,2% oraz rentowność netto na poziomie 16,3%. W 2016 roku

nastąpił wzrost rotacji aktywów w wyniku szybszego wzrostu zysku netto przy niewielkim zmniejszeniu wartości majątku. Roczna stopa zwrotu z kapitału własnego na poziomie 31% wskazuje na bardzo wysoką atrakcyjność prowadzonego biznesu.

Płynność	2016	2015
Wskaźnik płynności bieżącej (CR)	2,0	3,4
Wskaźnik płynności szybkiej (QR)	0,7	1,6

- wskaźnik bieżącej płynności – stan majątku obrotowego na koniec okresu pomniejszony o krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe odniesiony do stanu zobowiązań bieżących i rezerw krótkoterminowych na koniec okresu; obrazuje zdolność do regulowania bieżących zobowiązań przy wykorzystaniu bieżących aktywów;
- wskaźnik płynności szybkiej – stan należności krótkoterminowych i inwestycji krótkoterminowych na koniec okresu odniesiony do stanu zobowiązań bieżących i rezerw krótkoterminowych na koniec okresu; obrazuje zdolność do zgromadzenia w krótkim czasie środków pieniężnych na pokrycie zobowiązań o wysokim stopniu płynności.

Bardzo dobra kondycja finansowa Spółki ma także odzwierciedlenie w dobrej płynności finansowej. Wskaźnik bieżącej płynności finansowej w 2016 wynosi 2,0 co oznacza górny poziom zalecanej wartości. Wskaźnik płynności szybkiej na poziomie 0,7 jest trochę niższy niż wzorcowa wartość 1,0 co wynika z sezonowości działania Spółki – IV kwartał to okres najniższej sprzedaży, stąd też duża wartość zapasów jako przygotowanie do sprzedaży w sezonie. Spadek wskaźników płynności w stosunku do roku poprzedniego to efekt dodatkowej wypłaty na rzecz właścicieli na koniec roku ponad 24 mln zł. Wartości wskaźników w 2016 r. oznaczają lepsze gospodarowanie finansami przy utrzymaniu nadal bardzo wysokiego bezpieczeństwa dla wierzycieli Spółki. Podwyższony stan zapasów jest niezbędny, ponieważ dla rynku, na którym działa Spółka, charakterystyczny jest długi okres realizacji zaopatrzenia i brak możliwości szybkiego i elastycznego reagowania firm zaopatrzeniowych na zamówienia. Z drugiej strony bezpieczny poziom wyrobów gotowych w magazynach jest istotny w celu reagowania na sezonowo rosnącą sprzedaż produktów.

Wskaźniki cyklu rotacji [dni]

	2016	2015
Cykl rotacji zapasów	71,2	71,5
Cykl rotacji należności z tytułu dostaw i usług	27,7	31,0
Cykl rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług	32,9	32,0
Cykl konwersji gotówki	66,0	70,5

Zasady wyliczenia wskaźników:

- cykle rotacji zapasów i należności – stan odpowiednio średnich zapasów i należności z tytułu dostaw i usług odniesione do średniej sprzedaży dziennej w tym okresie (przychody ze sprzedaży w danym okresie podzielone przez liczbę dni w okresie),
- cykl rotacji zobowiązań – stan średnich zobowiązań z tytułu dostaw i usług odniesiony do średniego dziennego kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów w tym okresie (koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów w danym okresie podzielony przez liczbę dni w okresie),
- cykl konwersji gotówki – łączny cykl rotacji zapasów i należności z tytułu dostaw i usług pomniejszony o cykl rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Na spadek cyklu konwersji gotówki w 2016 r. w stosunku do 2015 r. o 4,5 dnia korzystny wpływ wywarło głównie skrócenie cyklu spłaty należności o 3,3 dnia oraz wydłużenie cyklu spłaty zobowiązań o 0,9 dnia przy niewielkim zmniejszeniu cyklu rotacji zapasami o 0,3 dnia.

Wskaźniki zadłużenia

	2016	2015
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	0,31	0,24
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	0,46	0,32

Zasady wyliczania wskaźników:

- wskaźnik ogólnego zadłużenia – stan zobowiązań i rezerw do aktywów ogółem na koniec okresu; obrazuje stopień sfinansowania majątku kapitałami obcymi;
- wskaźnik zobowiązań i rezerw do kapitału własnego – stan zobowiązań ogółem do kapitału własnego na koniec okresu.

Wskaźniki zadłużenia w 2016 r. wzrosły w stosunku do roku poprzedniego, jednakże wciąż wskazują na dominujący udział kapitału własnego w strukturze finansowania majątku. Taka sytuacja umożliwia w miarę potrzeb w przyszłości wzrost zaangażowania kapitałów obcych w finansowaniu majątku.

Bardzo dobra kondycja finansowa Spółki potwierdza pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań wobec innych podmiotów. Spółce nie są znane zagrożenia utraty zdolności do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań.

Rachunek przepływów pieniężnych

W 2016 r. Spółka uzyskała dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej o wartości 37.275 tys. zł, wyższe o 3.370 tys. zł w porównaniu do dodatnich przepływów w porównywalnym okresie 2015 r. Na wyższy poziom dodatnich przepływów z działalności operacyjnej w 2016 r. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wpływ miała przede wszystkim dodatnia zmiana stanu należności krótkoterminowych oraz wzrost zysku netto i amortyzacji. Przepływy z działalności inwestycyjnej w 2016 r. osiągnęły ujemną wartość równą 11.077 tys. zł głównie w związku z inwestycjami w środki trwałe (7.934 tys. zł) o wartości nieco wyższej niż amortyzacja z tego okresu (7.102 tys. zł) oraz utworzeniem spółki we Włoszech (1.634 tys. zł). Wpływy z dofinansowania unijnego pokryły 677 tys. zł inwestycji, a reszta została sfinansowana z własnych środków. W 2016 r. przepływy z działalności finansowej osiągnęły ujemną wartość wynoszącą 40.701 tys. zł, w porównaniu do ujemnych przepływów w kwocie 21.581 tys. zł w analogicznym okresie 2015 r. Ujemne przepływy dotyczyły w głównej mierze wypłat na rzecz właścicieli.

Pozycja walutowa

W 2016 r. struktura walutowa przychodów i kosztów w Spółce kształtowała się następująco:

- 38,6% sprzedaży zostało zrealizowane w PLN,
- 56,8% stanowiła sprzedaż w EUR,
- pozostałe 4,6% stanowiła sprzedaż rozliczana w walucie amerykańskiej (USD).

Po stronie kosztów wytworzenia wyrobów i zakupu towarów średnio ok. 7,6% kosztów to koszty ponoszone w USD, 49% to koszty denominowane w EUR oraz 43,4% kosztów to koszty złotówkowe.

Dokonując transakcji eksportowych i importowych AC S.A. dąży do bilansowania wpływów i wydatków w poszczególnych walutach. Niemniej jednak sezonowo może zaistnieć nierównowaga w przepływach walut. Z reguły występuje nadwyżka walut, w 2016 r. widoczna na EUR, która w miarę potrzeb podlega przewalutowaniu na PLN. Pomimo dużego udziału zakupów surowców do produkcji z importu to znaczny udział sprzedaży eksportowej powoduje że nasze marże eksportowe maleją, gdy złoty umacnia się, a rosną – gdy osłabia się. Osłabienie polskiej waluty, jakie miało miejsce w raportowanym okresie miało korzystny wpływ na wyniki Spółki.

5.3. Przewidywana sytuacja finansowa, ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz perspektywy rozwoju działalności Spółki

Pomimo niskich cen ropy naftowej, utrzymujące się na większości rynków korzystne relacje cen paliw autogazu do paliw konwencjonalnych, jak i akcentowany coraz mocniej ekologiczny aspekt napędzania samochodów gazem LPG lub CNG, powinny przekładać się na utrzymanie zainteresowania montażem instalacji gazowych na wysokim poziomie, a w konsekwencji korzystnie wpływać na wartość przychodów ze sprzedaży Spółki w

kolejnych okresach. Warto jednakże zauważyć, iż wciąż trwa konflikt polityczny na Wschodzie, na ważnych dla naszej Spółki rynkach, co przy dodatkowym osłabieniu rubla i hrywny wobec euro, w którym następuje rozliczenie z nami, może przejściowo zmniejszyć nasze przychody i zyski. Silny wzrost ilości samochodów z importu na rynku krajowym powinien korzystnie wpływać na popyt na instalacje gazowe w Polsce. Oczekujemy również wzrostu przychodów z nowych rynków w związku z prowadzoną ekspansją geograficzną, w szczególności Ameryki Łacińskiej i Azji. Warto jednakże dodać, iż rosnąca ilościowo sprzedaż ekonomicznych sterowników nowej platformy o niższym przychodzie jednostkowym nie przekłada się na proporcjonalny wzrost wartości sprzedaży. Zwiększaniu przychodów sprzyjać będzie także nasza strategia polegająca na stałym unowocześnianiu i poszerzaniu portfela produktowego. Będąc mocno zaawansowani w elektronice systemów autogaz stopniowo poszerzamy asortyment o własnej produkcji komponenty mechaniczne, co umożliwi nam sprzedaż kompletnych systemów pochodzących z naszych zakładów. Również w obszarze zestawów elektroniki do haków holowniczych oczekujemy wzrostu sprzedaży wraz z postępującą ekspansją naszego niemieckiego partnera. Rozwijamy przy tym sprzedaż pozostałych wyrobów jak wiązki elektryczne i elektronika na rynek motoryzacji i AGD.

Rentowność sprzedaży uzależniona będzie od naszych możliwości poprawy kosztu wytworzenia, zwiększenia w strukturze sprzedaży produktów o niższym koszcie wytworzenia, a także agresywności działań konkurencyjnych. Dolożymy starań, by koszty działalności operacyjnej Spółki, pomimo znaczących nakładów na działalność badawczo – rozwojową i rozwój rynków zbytu, nie rosły szybciej niż przychody ze sprzedaży.

W kolejnych okresach Spółka powinna generować znaczące przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, co przy wsparciu finansowaniem zewnętrznym umożliwi prowadzenie projektów inwestycyjnych, jak i dzielenie się w znacznym stopniu zyskiem z właścicielami.

W 2017 roku planujemy, iż inwestycje netto w wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowy majątek trwały wyniosą ok. 11 mln zł, na które będziemy chcieli częściowo pozyskać dofinansowanie unijne. Głównym źródłem finansowania inwestycji będą środki własne.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
07.03.2017 r.	Katarzyna Rutkowska	Prezes Zarządu	
07.03.2017 r.	Piotr Marcinkowski	Wiceprezes Zarządu	